

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (۱۳) اسفند ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- ادامه بحث در گزارش کمیسیون بودجه .
- ۳- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .
- ۴- راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور .

مجلس ساعت نه صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :

بختیاری پور - آموزگار - دکتر رضوانی - دکتر اسفندیاری - خانلر قراچورلو - دکتر پروتو اعظم - رضوی - ربیگی - دکتر صدر - عامری - فضائی .

غائبین مریض آقایان :

دکتر متین - دکتر ضیائی - ضیائی احمدی - سلیمانی کاشانی - مهندس رباحی - تیمسار وحدانیان - مهندس اردلان - بهادری - خواجه نوری - امام مردوخ - پرویزی - بانو تربیت - دهیلم - فروتن - کمالوند - دکتر یگانگی - محدثزاده .

۲- ادامه بحث در گزارش کمیسیون بودجه

راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور

رئیس - ولرد دستور میشویم لایحه بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور مطرح است آقای دکتر المونی تشریف بیاورید .
دکتر المونی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم ،

بارد بیکر از شما بملت طول کلام معذرت میخواهم ولی شأن آزادی ما، شأن چنین بودجه‌ای درخشان، اینجاب میگرد که واقعاً در این مورد بعد کافی صحبت بشود آنچه لازم بود در بیان درخشان خدمات دولت هویدا در این ساحت مقدس با عدد و رقم مطالبی گفته شد آرزوی ما این است که تاریخ پرافتخار ما این خدمات برجسته را با خطوط طلائی ثبت و ضبط کنند (احسنت) بودجه ۴۸۱ میلیاردی دولت هویدا که عرض شد درخشان ترین بودجه دوران مشروطیت ایران است امروز در همه محافل مورد بحث و گفتگو است و همه خوشوقت هستیم که بهبود وضع مالی ما بآن مرحله‌ای رسیده است که کلیه برنامه‌های مالی و اجتماعی و سیاسی و اقتصادی مادر طی این لایحه بملت ایران عرضه شده است (صحیح است - احسنت) آقای نخست‌وزیر آقای هویدا شما تبریک میگوئیم. این اقدام اخیرتان مخصوصاً در مورد آگذاری کارهای عمرانی باستانها و استاندار بها و به انجمنهای استان و شهرستان خیلی جالب است شما با به کار گذاشتن در این مملکت و آن سیستم مرکز بترا که شاید خیلی ها بآن علاقمند بودند شکستید شما آمده اید در اجرای بیات مقدس شاهنشاه در سپردن کار مردم ب مردم در راهی قدم برداشته اید

که امروز همه مردم ایران احساس میکنند در کار خودشان دخالت دارند (صحیح است) نطق چند روز قبل شما نشان داد که شما ۵۰۰ میلیون تومان در اختیار استاندارها گذارده اید تا با نظر انجمن های استان و شهرستان یعنی با نظر نمایندگان منتخب مردم مصرف کنند یعنی اینها باید در کار عمرانی نظارت بکنند این یکی از کارهای درخشان عمرانی دولت است که در اجرای نیات شاهنشاهی در این مملکت شده است و همه مردم ایران خوب احساس میکنند که در کار عمرانی، خودشان شخصاً دخالت دارند و میتوانند در این نهضت وسیع عمرانی گامهای اساسی تری بردارند (صحیح است) این یکی از اقدامات مفید و پیشرفته شماست بشما و دولت شما تبریک میگویم (صحیح است) -

احسن است) بنده ارقام و اعداد زیاد در باره پیشرفتهای مملکت دارم که از جمله در باره راهسازی کشور است یکی از کارهای مهم زیربنائی مملکت، کار راهسازی و بنادر است در این باره ارقام و اعداد زیاد است و خیلی خوب نشان میدهد که در سال ۴۱ تا ۴۷ در تمام این رشتهها سرعت پیشرفتهای دولتی که برنامهدارد، نقشه دارد در تمام جهات کارهایش با اصول علمی انجام میشود مسلماً وقتی اینصورت انجام شد در تمام رشتهها موفق میشود همانطور که در کار نفت شاهنشاهی بزرگ ما با اراده استوار خود با ایراد بیانات تاریخی خود چنین موفقیت بزرگی برای ایران و جهان آزاد کسب کردند که امروز در همه محافل دنیا گفته میشود پیروزی مهم ایران در امر نفت در تاریخ جهان بیسابقه است (صحیح است) و همه جهانیان ما را تحسین میکنند در اینجا لازم میدانم از جناب آقای دکتر اقبال مدیر عامل شرکت نفت و جناب آقای دکتر آموزگار وزیر دارائی دولت خدمتگزار هویدا که در این کار بزرگ زحمت بزرگی کشیدند تشکر بکنم (احسن است) اینجا گفته شد کار نفت تنها یک کاری نبوده که ما بگوئیم در آمد سال آینده ما چقدر اضافه شد البته از نظر بهبود وضع مالی مملکت بسیار مؤثر بود ولی اساس آن مطلبی بود که دنیا فهمید در مشرق زمین شاهنشاهی بنام شاهنشاهی آریامهر وجود دارد که رهبری کشور های صاحب نفت را به عهده دارد و نمیگذارد بحقوق حفظ این کشورها تجاوز شود این آبرو افتخاری است که برای ملت ایران و برای مردم مشرق زمین کسب شده و ما بجزین پادشاهی درود و آفرین میفرستیم (صحیح است) که این چنین ملت ما را در جهان بلند آوازه کردند (احسن است) بنده از بیان ارقام در موارد راهسازی و فرهنگ و هنر و در امر بهداشت و درمان

صرف نظر میکنم و در مورد درمان و بهداشت باید عرض کنم شاهنشاهی ما در مصاحبه تاریخی خود مطلبی فرمودند در مورد پیشرفت بهداشت و درمان، مسئله بهداشت و درمان شاید از مسائل مهم و مشکل امروز دنیا باشد (صحیح است) تنها ما نیستیم که از نظر نیروی انسانی بخصوص گرفتاری داریم پیدا کردن طبیب و نیروی انسانی مورد احتیاج این درمانگاه ها کار سهل و ساده ای نیست در روزنامه ها کارار آ دیده ایم که وزارت بهداشتی و شیر و خورشید و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی درمانگاه ساخته اند پول خوب هم میدهند ولی طبیب نیست در همه جای دنیا امروز همین گرفتاری هست آقای دکتر معر علاء دین روز با من صحبت میکردند و میگفتند طبق دستور دبیر کل حزب ایران نوین آقای دکتر کلانی الان یک کمیسیون در حزب ایران نوین مشغول مطالعه است و این کمیسیون مشغول تهیه طرحی است که بتواند بر اساس این طرح مشکل کمبود نیروی انسانی را بصورت امکان پذیر حل بکند بدینا نشان این بود که این طرح موجب خواهد شد این مشکل بسیار مهم اگر صد در صد حل نشود تا حدودی که ممکن است حل بشود و بخصوص از نظر آن مطلبی که بنام فرامغزها در دنیا هست تمام کشورها با آن مواجه هستند که بهر صورت انسانها وقتی بدرجه عالی از تحصیلات و اطلاعات رسیدند دنیا چون باین افراد احتیاج دارد در صد جلب و جذبشان میاید و فرامغزها مطرح میشود الان طرحی در دست تهیه است و باین موضوع توجه شده است و امید ایشان این بود که انشاء الله این افتخار هم نصیب حزب پاسدار انقلاب خواهد شد که در این راه بتواند طرح بسیار مفید و منطقی و عملی تهیه کند.

دکتر خزائلی - اقدام وزارت بهداشتی برای تربیت

ماهاهای روستائی بسیار مفید واقع شده است.

دکتر رفعت - مریضخانه های خصوصی خیلی گران

است.

خانم تربیت - خرد شما آقای دکتر رفعت کمک

بیشتری بفرمائید که از مردم ارزاتر بگیرند.

دکتر الموتی - انصافاً دوستان ما که در حزب مردم

هستند و طبیب هستند سرکار خانم تربیت به نکته خوبی اشاره فرمودند خیلی از دوستان مادر حزب مردم طبیب هستند از آنها خواهش میکنیم سهم خود را بپردازند تخفیف به بیماران لااقل در

این خصوص پیشقدم شوند (فرهادپور - آنها که مسئول اداره مملکت نیستند فقط طبیبند) من فکر میکنم اگر طبیبی در کار خودش درویزیش تخفیف بدهد اگر ۵۰ نفر جراح بود و هر کدام به پنج مریض تخفیف بدهند این میشود ۲۵۰ نفر مفید و مؤثر است اکثر بیمارستانهای خصوصی از همین اطبا تشکیل میشود بهر صورت میدانم شما با ما هم عقیده هستید آرزو میکنیم که اطبا پیشقدم بشوند و طرحی هم که حزب ایران نوین تهیه میکنند که اطبا فرضاً در مورد جراحی اینقدر بگیرند با ما همصدا بشوید و کمک بکنید. یکی از سازمانهایی که لازم بود بآن اشاره بشود وزارت اطلاعات است که واقعاً در مورد پیشرفت کار برنامه های رادیوئی و تلویزیونی اقدامات اساسی کرده امروز صدای ملت ایران بخیلی از نقاط جهان میرسد و صدای ملت ایران راهم جا میشوند و واقعاً ما باید از دولت بخواهیم که با مرادپو و تلویزیون توجه بیشتری بشود امروزه در این مملکت خیلی کار میشود و بنظر من آنطور که باید و شاید لازم است گفته نشده و باید بیشتر گفته شود (کاظم مسعودی - از بس کارهای مفید و اقدامات زیادست نمیرسند بگویند) عرض کردم چون کارها زیاد است دستگاه وزارت اطلاعات بیشتر باید تقویت بشود سد ساخته میشود، ذوب آهن ساخته میشود، پیروزی نفت داریم و مقدار این پیروزیها آنقدری در پی عجیب و چشمگیر است که از هر پیروزی بخواهند صحبت کنند پیروزی بزرگتری بدنالش بدست آمده و اهمیت قبلی کمتر شده بدینا پیروزی پررور پیروزی در پیروزی امروز و واقعاً ما که در متن این جریان است هستیم بمحض این که میخواهیم نسبت بمطلبی اظهار شادی و خرسندی کنیم پیروزی بعدی را می بینیم عظیم تر است اینست که وزارت اطلاعات که خوب هم کار میکند باید مجهز تر شود، دستگاه تلویزیون، رادیو، مطبوعات که واقعاً پیشرفتهای مملکت و موفقیتهای عظیم مملکتی را بهتر دنیا معرفی کنند (صحیح است) با مرادپور روستائی اشاره شد جناب آقای نخست وزیر ما بدولت شما تبریک گفتیم باز هم تشکر میکنیم هر چه برای دهقانهای آزاد شده کمک بیشتر بکنید رضای شاهنشاهی و رضای ملت ایران را بیشتر جلب کرده اید (صحیح است) اینها خواهران و برادران عزیز ما هستند که قبل از انقلاب محلی از اعراب نبودند اینها احتیاج بکمک بیشتری دارند در امر کمک بدروستائیان

اینها که فرزندان اصیل انقلاب ما هستند از کمکهای دولت باید بیشتر بهره مند بشوند (دکتر خزائلی - انصافاً وزارت اصلاحات ارضی خوب کار کرده است) یک نکته ای را باید اشاره کنم جناب آقای رامبد اسم قول مردانه پرده بودند خانم جهانبانی که رئیس سازمان زنان حزب ایران نوین هستند به بنده یادداشتی داده اند و خلاصه اش اینست که بعد از انقلاب سفید شاه و مردم قول مردانه و زنانه مطرح نیست وزن و مرد مسأله است خواستم این را هم یادآوری کنم (فرهادپور - به فردوسی توصیه بکنید چون فردوسی گفته است یکی مرد جنگی به از صد هزار) بلی ولی فردوسی که در زمان انقلاب سفید نبوده است بهر حال از نظر ما زن و مرد حقوق مساوی دارند این قبیل اصطلاحات قبل از انقلاب باید اصلاح بشود (احسن است) ممکن است شعرای امروز ما فرضاً آقای صهبا که در زمان انقلاب را درک کرده اند شعرهایی بگویند که این مسائل در آن ملحوظ بشود بنده سعیم بر این است که عرایضم را تمام کنم ولی میخواهم باین مطلب اشاره کنم آقای رامبد، آقای بزشکپور، دوستان من، عزیزان من (رامبد - آقای دکتر الموتی، دوست من، بفرمائید) امروز همه ما می بینیم کشتی سعادت ملت ایران به رهبری شاهنشاهی بزرگ ایران در این اقیانوس متلاطم سرعت پیش میرود و دولت خدمتگزار هویدا این افتخار را دارد که در این عهد و زمان منشأ خدمات صادقانه ای در اجرای نیات مقدس شاهنشاهی است (صحیح است) بیائید با ما همکاری کنید و در این تمدن بزرگ و در این پیروزی بزرگ و افتخارات بزرگی که امروز نصیب ملت ایران شده است سهم بیشتری داشته باشید. ما میدانیم که شما می خواهید مملکت ایران سریعتر پیش برود ولی بیائید پیشنهادات باصلاح اساسی و سازنده بدهید ما بفرمائید شما احترام میگذاریم و دلمان میخواهد مطالبی که عنوان میکنید برای دولت حزبی ما آنچنان آموزنده باشد که کشتی سعادت ملت ایران سریعتر و تندتر بجلو برود (صحیح است) جناب آقای هویدا نخست وزیر عزیز و شریف ما بشما و دولت شما این موفقیتها را تبریک میگوئیم (صحیح است) فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین بنمایندگی همه پاسداران انقلاب، روشنفکران، کارگران، روزنامه نگاران، کشاورزان، اصناف، بازرگانان و زن و مرد موفقیت این دولت خدمتگزار را در راه خدمت شاهنشاهی رهبر خردمند انقلاب و ملت حق شناس ایران خواستار است (احسن است) آرزوی ما این

است که دولت شماروز بروز در انجام خدمات خود توفیق زیادتری یابد. اعضای فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین با اکثریت قاطع خودشان پشتیبان دولت خدمتگزار شما هستند (صحیح است) آرزو داریم بیلان خدمات شما هر روز درخشان تر و بودجه شما هر سال بهتر و عالیتر باشد برای شاهنشاه سرفراز و پیروز خود که هر چه داریم از برکت وجود مقدس هست و در سایه اندیشه تابناکش این همه توفیق داشته ایم بقای عمر و دوام سلطنت و برپایی دولت شما خدمت روز افزون آرزو می کنیم.

(احسنت - احسنت)

رئیس - جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید.

نخست وزیر (امیرعباس هویدا) - جناب آقای رئیس، خانمها و آقایان، اگر جناب آقای رامبد و جناب آقای پزشکپور شکایت داشتند که مدت بررسی بودجه برای آنها کوتاه بود بنده باید شکایت بکنم که مدت بررسی بودجه در جلسه علنی خیلی هم کوتاه نبود (صحیح است) هر چند که امسال آقایان رؤسای فراکسیونها بنمایندگی از طرف فراکسیونها فرمایشاتی اینجا ایراد کردند و حتماً کار صحیحی هم هست برای خاطر اینکه در پشت این تریبون نظر شخصی داده نمیشود و باید نظر، نظر اصولی و نظریک گروه پارلمانی باشد مسلماً جای شك و تردیدی نیست که میشود هر بودجه ای را نه تنها این بودجه ۴۸۱ میلیاردی را هر بودجه ای را انتقاد کرد و بنده در این مدت شش هفت سال هر سال در اینجا در این زمان گاهی زودتر شرفیاب شدم و فرمایشات آقایان را شنیدم معمولاً هم فرقی زیادی در این انتقادات نبوده همیشه راجع به بعضی از موضوعها صحبت شده و ما پاسخ داده ایم و باز هم سال بعد بهمان سؤالات که از طرف فراکسیونهای محترم اقلیت مطرح شده جواب داده ایم ما عادت کرده ایم حتماً شما هم عادت کرده اید انشاء الله در سالهای بعد که در پیش داریم مجدداً راجع باین موضوعات صحبت خواهیم کرد ولی امسال مثل هر سال وظیفه من آسان تر شده و رئیس فراکسیون حزب ایران نوین پاسخ های لازم را در چندین ساعت با سخنان شیرینشان بسمع خانمها و آقایان رسانیدند و مطالبی را مطرح کردند و پاسخهایی را دادند سؤال گذشته بیاد دارم آقای رامبد پشت همین تریبون فرمودند که مسلماً نخست وزیر می آید اینجا جواب میدهد ولی جوابش همیشه، چون توبیجی بوده اند بنده هم

امسال هماهنگی هم داشتند در مذاکرات بودجه موافق بودند و اینجا نمیدانم این فراکسیون شما گاهی چه اشکالی دارد که آدم را یاد غمر عاص میاندازد (خنده نمایندگان) که انگشتی را بر میداشتنند یک نظری میدادند و در انگشت دیگر می گذاشتند و نظر دیگری میدادند اعضای فراکسیون شما هم در آنجا موافق بودند که من رسماً از فراکسیون اقلیت تشکر کردم و گفتم حتماً با نظرات ما موافق هستند و رأی موافق به بودجه خواهند داد ولی اینجا ملاحظه کردیم جنابعالی تشریف آوردید و راجع به قسمتهائی صحبت کردید که من تعجب کردم و من بیاد یک ضرب المثل آمریکائی میافتم که راجع برودخانه کلورادوست میگویند آب آن رودخانه آنقدر گل آلود است که انسان نمی تواند بشوید ولی آنقدر گل و خاک ندارد که در زمین آن بشود شخم زد و رویش چیزی کاشت. فرمایشات جنابعالی هم امسال طوری گل آلود بود که جرئت نمیکنیم بنویسیم و از طرف دیگر این امکان را بمن نخواهد داد که شخم بز نه و درختی بکارم تا سایه ای باشد و به نشینیم صحبت کنیم و به نتیجه ای برسیم البته جای تأسف است چون همیشه بنده علاقه دارم جنابعالی در اینجا نظرات خودتان را با حرارت بفرمائید و بنده هم بتوانم بنوبه خودم پاسخ لازم را عرض کنم پس باین تأخیر بودجه من خیال نمیکنم نباید خرده ای گرفت در این تأخیر بودجه ما توانستیم بودجه ای بهتر و یک بودجه نمونه و همانطور که فرمودید یک بودجه ۴۸۱ میلیارد ریالی بیاوریم که بیشتر از سه برابر بودجه ایست که چند سال پیش خودم تقدیم کردم به مجلس شورای ملی. مسلماً اگر این بودجه ایراد داشته باشد همینکه سه برابر بودجه ۶ سال پیش است افلا این قسمتش جای ستایش را از طرف جنابعالی داشت سعی میکنم سال دیگر بودجه را بنجم بهمین تقدیم کنم اشکالی نخواهد داشت بودجه اش هم از ۴۸۱ میلیارد ریال بیشتر خواهد بود و بودجه ای خواهد بود که باز هم ما را با سرعت بیشتری بطرف سعادت و رفاه بیشتری خواهد برد مسلماً شما هم سهمی از آن بودجه نصیبتان خواهد بود و در هر صورت مثل همه مردم ایران از رفاهیت بیشتری برخوردار خواهید بود. دوسه نکته ای بود که قبل از اینکه وارد متن بودجه بشوم جنابعالی باخطاب فراکسیون اکثریت نکاتی فرمودید چون مر بوط بمن هم شده از این موقعیت استفاده میکنم و عریضی میکنم به بعضی

از دوستان ما که در وسط فرمایشاتان تذکراتی دادند فرمودید که از چشمهای من فهمیدید که از این اظهار نظرهای دوستان ناراحت شدم البته بنده از این وکالت چشمی شما تشکر میکنم ولی بنده وکالتی به جنابعالی نداده بودم آنهم وکالت چشمی ایدوارم وکالت موکلین نان هم مثل این وکالت چشمی من نباشد راجع به بعضی از ارقام بودجه فرمایشاتی کردید بنده خیال میکنم باز هم اینجارقم چشمی بود. یک نکاتی فرمودید که باید پاسخ آنها باشد که در متن عریضم عرض خواهم کرد یک جائی هم خرده گرفتید و راجع باین نکته بود که بدولت اجازه داده میشود بنده خیال میکنم دولت مسلماً باید از مجلس اجازه بگیرد و در مقام مقدس مجلس شورای ملی باید اینطور نوشته شود ما هم میآئیم اینجا اجازه میگیریم تا کاری بکنیم (احسنت) بدون اجازه جنابعالی کاری را انجام نمیدهیم در هر صورت جناب رامبد بودجه قرارداد نیست بودجه ارقامی است که ما میآوریم خدمتتان و بما اجازه میدهد در مقابل آن ارقام کاری بکنیم مادر مقامی نیستیم که با مجلس شورای ملی قرارداد به بندیم شما در مقامی هستید که بما اجازه بدهید کارهایمان را پیش ببریم اینجا راجع بکلمات و مفاهیم آنها خیلی حرفها گفته شد روی آن بر نمیگردم در حزب ما این کلمات معانی مهمی دارد در حزب شما کلمات معانی مخصوصی دارد و من نمیدانم شما الان کدام را دنبال میکنید ولی من سعی میکنم در عریض خودم ارزش حقیقی کلمه را ادا کنم راجع بدربار چاپ شدن بودجه فرمودید این مربوط با مسائل نیست سالهای قبل هم بود ولی در هر صورت جناب فرهادپور در کمیسیون از این بودجه خیلی تعریف کردند و حتی ما را تشویق کردند عوض اینکه هر صفحه را یکبار چاپ بکنیم این دفعه دوبار چاپ کرده بودیم پس چاپش هم تشویق شده جنابعالی هم با همکارانتان همفکر باشید. دوسه نکته را قبلاً باید بگویم بلکه بعداً بتوانم زودتر راجع به خود بودجه صحبت کنم یکی آن است که راجع به تخصیص اعتبار و راجع به بودجه جاری و بودجه عمرانی خیال میکنم خود جنابعالی بودید که یک موقع فرمایشاتی کردید و گفته شد که بودجه کل کشور آئینه تمام نمای اقتصاد یک کشور است ما میآئیم خدمت شما طبق قوانینی که تصویب شده یک قسمت از این بودجه را میگوئیم بودجه جاری ولی در شکم این بودجه عمرانی هم موجود است. بودجه جاری را شما تصویب

میکنید و طبق قوانین دیگر برنامه را هم تصویب کرده‌اید و این جا می‌آئیم يك اطلاعاتی بشما می‌دهیم مسلماً بنده يك بودجه‌ای تقدیم کردم که از لحاظ عمرانی ۱۸۲ میلیارد ریال است ولی باید بشما عرض کنم که اول سال شرفیاب خواهیم شد و سطح بودجه عمرانی را از ۱۸۲ میلیارد بیشتر خواهیم کرد (احسنت) سالهای گذشته هم همین کار را کردیم امسال هم خواهیم کرد از ما خرده نگیرید در عرض سال شرفیاب می‌شویم و برای پیشرفت سریع تر مملکت مان استعدا خواهیم کرد و اجازه خواهیم خواست که سطح مخارج عمرانی از آن ۱۸۲ میلیارد بالاتر باشد، قول هم نمیدهم فقط يك دفعه بیائیم، ممکن است چندین بار شرفیاب بشویم و استعدا کنیم بما اجازه بدهید زیاد تر خرج بکنیم و این معنایش این نیست که برنامه ریزی ماصحیح نیست این معنایش این است که ما می‌بینیم که می‌توانیم با سرعت بیشتری پیش برویم می‌توانیم بودجه اعتبارات بیشتری را در نظر بگیریم و تخصیص بدهیم و می‌توانیم کارهای بیشتری را انجام دهیم (احسنت) تخصیص اعتبار چی است جناب آقای رامبد؟ تخصیص اعتبار دو معنی دارد یکی اینکه بتوانیم کنترل بکنیم که اگر ما برای برنامه‌ای با وزارت خانه‌ای بودجه‌ای منظور کردیم آیا بنحو صحیحی خرج شده است یا نشده و آیا این بودجه‌ای که منظور شده وزارت خانه برنامه‌اش را انجام داده یا ندارد تا بتوانیم از این قسمت بودجه استفاده کنیم که برنامه‌مان را با يك سرعت بیشتری پیش ببریم پس ملاحظه می‌فرمائید تخصیص اعتبار دست و پای کسی را نمی‌بندد اگر نخواهند در چهارچوب برنامه‌ای که دارند خرج بکنند و بگذارند برای آخر سال که با تغییراتی از محل بودجه‌شان پاداش بدهند یا استخدام کنند نمیتواند (احسنت) شما در تمام فرمایشات خود فرمودید که دولت متوجه باشد چنین کاری انجام ندهد، خوب ما که آمدیم نظر شما را قبول کردیم چرا با نظر خودتان مخالفت می‌کنید؟ جای تأسف است که شما هیچ وقت در کار دولتی نبوده‌اید والا می‌فهمیدید کار دولت اهمیتش چقدر است و آیا آدم میتواند کارهایش را انجام ندهد؟ البته همکارانمان عدای از آنها در کارهای دولتی بوده‌اند حالا مدتی است از گود خارج هستند ما هم تقصیری نداریم اگر ملت ایران بشما رأی کافی نمیدهند که وارد گود بشوید و پدر را احساس کنید. البته خیلی هم بنده اصرار ندارم وارد گود بشوید. شما بما اندرز بدهید ما هم از اندرزهای

جناب عالی استفاده می‌کنیم تا کارهایمان را با سرعت بیشتری پیش ببریم. یکجا فرمودید اگر جای نخست وزیر بودید، می‌خواستم بگویم خدا نکند (خنده نمایندگان) بنده خیال می‌کنم مانعی هم ندارد اگر حاضر باشید خودتان را جای نخست وزیر بگذارید از يك طرف اشکالات کار نخست وزیر را به بینید از طرف دیگر نمیدانم چه قسمت‌هایی را می‌شود مطالعه کرد ولی آن قسمت‌های دیگر که بیشتر از سایر قسمت‌ها باید مطالعه کرد و باید از همه بیشتر جلب نظر جناب عالی را بکنند اشکالاتش است راجع بخارج رفتن و جامه‌دان بدست گرفتن والله شما خودتان بهتر از همه میدانید که بخارج می‌رود و کی می‌رود والا از نظر ما و در دستگاه‌های دولتی با درستی و نگذاشتن بخارج رفتن من مخالف هستم جناب آقای رامبد همانطور که عرض کردم باید در نظر داشته باشید که ما هیچ کارمان در سطح مملکتی و منطقه‌ای نیست بلکه در سطح جهانی است باید امروز کارمندان دولت، متخصصین دستگاه‌های ما بخارج بروند در کنفرانس‌های بین المللی شرکت کنند در هر صورت من از این کلمه اینطور متوجه شدم چون شما راجع به جامه‌دان صحبت کردید من بیاد مسافرت افتادم چون معمولاً در مسافرت از جامه‌دان استفاده می‌کنند حالا هم از شما یاد گرفتم و يك کیف آوردم البته از کیف شما کوچکتر است چون اطلاعات منم از شما کمتر است. فرمودید تخصیص اعتبار اصل ماده را نه تنها لقم کرده بلکه لغو کرده امیدوارم این عرایضی که بنده کردم، شما را روشن کرده باشد. راجع باین فروشگاه فردوسی بیچاره نمیدانم چرا با این مخالفت پیدا کرده‌اید نمیدانم شاید از اسم فردوسی خوشتان نمی‌آید یا از فروشگاهش خوشتان نمی‌آید من سعی کردم راجع باینکه فروشگاه فردوسی شن و ماسه می‌فروشد اطلاعاتی بدست بیاورم ولی هنوز راجع به فروش شن و ماسه اطلاعاتی بدست نیاورده‌ام ولی راجع باینکه توانسته قیمت موادی را که می‌فروشد در يك حد ثابتی نگه دارد و مردم راضی باشند سعی و کوشش زیادی کرده است در هر صورت من خیلی خوشوقتم که شما راجع بفروشگاه فردوسی صحبت کردید چون مسلماً چیز دیگری پیدا نکرده‌اید که صحبت کنید ولی آن رقمی که در بودجه پیدا کردید راجع به اراضی این رقم کتابی است از کتاب حساب دولت می‌رود بحساب فروشگاه فردوسی و این يك عملی است که شما همیشه در بانکها می‌کنید

که از يك بانک حسابان را بر میدارید می‌گذارید بحساب دیگر نه پول شما کم می‌شود نه زیاد شما هم بولتان را توی حساب‌های مختلف جابجا می‌کنید ما هم برای این فروشگاه فردوسی بیچاره چند میلیون تومانی از این طرف بآن طرف می‌بریم ولی چیزی دستش نمیرسد این را اطمینان داشته باشید راجع به هزینه زندگی فرمایشاتی کردید شما از يك طرف خودتان می‌گوئید ارقامی که بانك مرکزی می‌دهند نه مورد علاقه‌تان است بلکه مورد احترام هم هست این ارقامی را هم که راجع به هزینه زندگی چاپ می‌شود مال بانك مرکزی است حالا اگر آن رقم‌هایی را که بضرر دولت از آنها استفاده می‌کنید و می‌توانید بدولت حمله بکنید قبول دارید و می‌گوئید درست است دیگر نمیشود رقم‌هایی را که به نفع سیاست دولت است بگوئید ارقام صحیحی نیست جناب عالی باید تصمیم بگیرید که آیا ارقامی که از طرف بانك مرکزی چاپ می‌شود ارقام درستی است یا نیست؟ بنده که خیال می‌کنم درست باشد چون بانك مرکزی هیچگونه اجازه‌ای از دولت نمی‌گیرد که رقمی را چاپ کند و این ارقام در سطح دولتی و مملکتی نیست بلکه در سطح بین المللی است و برای دستگاه‌های ملی و بین المللی. پس ارقامی که چاپ می‌شود اگر رقم هزینه زندگی را نوشته تا ماه دهم سال ۴۹/۲۱ بالا رفته و حدس می‌زنند تا آخر سال ۱/۴ بالا برود بنده نمیتوانم قبول نکنم شما هم بیائید قبول کنید اگر این رقم‌ها صحیح است قسمتی از فرمایشات جناب عالی به پاسخ دادن احتیاجی ندارد برای اینکه خودتان میدانید این ارقام هزینه زندگی چطور تهیه می‌شود ۲۵۰ کالا با ۲۵۰ جنس را می‌گیرند یا خدمت را می‌گیرند اینها ضریب دارد طبق آن ضریب حساب می‌کنند، البته ضریب حساب زندگی شما نیست آقای رامبد، ضریب حساب زندگی خیلی متوسط يك فرد متوسط ایرانی است گاهی میشود که هزینه زندگی جناب عالی بالا برود من که اینقدر گرفتارم که نمیدانم شها بکدام کافه‌ها میشود رفت کافه فردوسی سابق هم که ما میرفتیم که خیلی از آن زمان گذشته بهر حال الآن مثل اینکه يك جاهائی هست مثل لوتزار و بتهون و اینطور جاها اگر بروید اینجا خوب مسلماً آخر چنان می‌رود بالا از جیب شما پول بیشتری خارج میشود آنوقت نگویید هزینه زندگی بالا رفته بگوئید من چون شب می‌روم بیرون و خوش می‌گذرد آن خوش گذرانی قیمتش رفته بالا، خوب در این روزگار

يك جور دیگر هم میشود آدم بهش خوش بگذرد پس در اینجا موضوع مربوط به کره خوردن خانم صوفی نیست و هیچ مربوط بیالارفتن وزن افراد هم نیست و مربوط به چادر پوشیدن و نپوشیدن هم نیست بر می‌گردم به هزینه زندگی که يك اندکس‌هایی دارد همانطور که خودتان فرمودید این اندکس‌ها را باید در نظر گرفت واقعاً هم اگر با متخصصین اقتصادی حزب‌تان صحبت کنید بشما خواهند گفت يك اندکس‌های بین المللی است ولی در هر صورت هیچ اشکالی ندارد يك اندکس‌های بین المللی است و ما نمی‌توانیم عوض کنیم ولی اگر شمارا راضی میکند ما حاضریم بنشینیم باشما راجع به اندکس هم صحبت کنیم مانعی ندارد راجع بحق ثبت سفارش کالا فرمایشاتی کردید و در نطق امسال خودتان باز راجع بعضی مسائل اشاره کردید من بیاد دانشجویانی افتادم که می‌روند در شان را پس بدهند آخر سال ورقه سفید میدهند یا جواب به معلم نمیدهند البته اینجا بنده معلم نیستم اینجا مجلس شورای ملی است (احسنت) وقتی جواب نمی‌دهند می‌گویند سؤال سخت بود یا توی جزوه نبود یا مانخوانده بودیم والله بنده خیال می‌کنم همه اینها را نوشته بودیم راجع به ثبت سفارش هم ما پیشنهادی نکرده بودیم که رقم بالا برود یا درآمد بیشتر بشود این درآمدها که این جان نوشته اگر هم قدری بیشتر بشود من هم بدم نمی‌آید این دوست شما که اینجا نشسته است از مرخصی می‌آید و استحقاق آنرا هم داشت پیشنهاد بکنید باز يك متمم برای برنامه‌های عمرانی بیاوریم این را بشما می‌توانیم قول بدهیم ولی شما در يك جا ایراد می‌گیرید که چرا مالیات کمتری می‌گیرید این را پیشنهاد بکنید حزب‌تان پیشنهاد بکند که مالیات برود بالا و درآمد بیشتر شود ولی در لاف‌ها نفرمائید البته ما خیلی اصرار نداریم که مالیات برود بالا برای اینکه بقدر کافی ما مالیات بدست می‌آوریم راجع به ساختمان خانه فرمایشاتی کردید من نمیدانم اگر خوب فهمیده باشم چون در انتهای صحبت بود خیلی خوب متوجه نبودم نکاتی برای ساختمان فرمودید ما خانه برای ایرانی می‌خواهیم بسازیم نه مرغانی، روی این اصل باید خانه‌هایی که برای مردم می‌سازیم این خانه‌ها تاحدودی رفاهت داشته باشد و بهتر باشد دولت اگر امسال وارد سیاست خانه‌سازی میشود روی این اصل

است که باید ما بتوانیم سرمایه‌های خصوصی را بسیج بکنیم از بسیج کردن این سرمایه‌ها استفاده کنیم برای اینکه بتوانیم خانه بیشتری بسازیم ما علاقه داریم که خانه‌سازی را روی یک سیستم علمی و مکانیکی دریاوریم که جوابگوی تقاضاها باشد نه تنها در تهران در اراک در تبریز در اصفهان در شیراز و اهواز و شهرهای بزرگ ایران شهرهایی که باید در آنجا از لحاظ خانه‌سازی اقدامات بیشتری بشود پس حتم دارم که همه مردم از این سیاست پیروی میکنند و ما هم به یک نتیجه بهتری می‌رسیم. راجع به بیمارستان بهداشت و بهداشتی در روستاها فرمایشاتی کردید بنده خودتان را قاضی میکنم همین طوالش را میگویم از آن زمان که خودتان وکیل آنجا بودید قبل از اینکه من نخست وزیر بشوم فرق نکرده؟ مسلماً لیافت و کیلش هم است اگر آن نبود که با این سرعت پیشرفت نمیکرد. وضعیت بهتر نشده؟ من نمیخواستم مزاحم بشوم و راجع به ارقام چیزی بگویم ولی شاید لازم باشد بگویم که چقدر از کارهای عمرانی صورت گرفته است مقداری از این جوابهای خودتان در این مجله اکونومیست هست که صاحبش هم از دوستان خودتان است آنجا نکاتی نوشته که جوابتان در آن هست ما از لحاظ کارهایی که انجام شده از لحاظ واکنش‌های میدانی که در عرض شش سال اگر محاسب کنیم و هر فردی را بگوئیم یک واکنش زده بگوئیم یک واکنش برای هر فرد چند نفر واکنش شده‌اند؟ این یک رقم کلی است ولی در حدود ۷۷۶ میلیون نفر واکنش شده‌اند یعنی باین ترتیب هر ایرانی چند بار واکنش شده است چون مرزهای ماباز است امراض از خارج می‌آیند مجبوریم مبارزه کنیم راجع به جمعیت تهران سؤالاتی کردید جمعیت تهران در شش سال قبل دو میلیون و پانصد هزار نفر بود امروز سه میلیون و چهارصد هزار نفر است عده تختها در بیمارستانها در سال (۱۳۴۳) ۷۷۳۷ بود و در سال (۴۹) به ۱۲۹۴۸ رسیده است در هر صورت یک خرده تعداد تختها زیاد شده است نکته مهمی که باید در مدنظر داشته باشید درمان و بهداشت روستاها است قبل از انقلاب یک و نیم میلیون جمعیت روستائی ما تحت پوشش درمانی بود بعد از انقلاب الآن به ۸ میلیون نفر رسیده خود جناب عالی هم در این اقدامات مؤثر بودید لا اقل در طولش مؤثر بوده‌اید پس ملاحظه

استاندارد مایک قدری پائین تر است از لحاظ خرابه‌سازی وزیر آبادانی و مسکن اطلاعاتی به من داده است در اختیاران میگذارم حتماً این اطلاعات را از قراری که میدانم از مجله تهران اکونومیست گرفته و از نظر جناب عالی بجز اینکه بگوئید تهران اکونومیست اطلاعاتش صحیح نیست چیز دیگری نمیشود از بانک مرکزی هم گرفته شده است که میگویند قیمت مصالح ساختمانی از اسفند سال ۴۷ یعنی دو سال قبل تا کنون نه تنها بالا نرفته پائین هم آمده است آجر ماشینی درجه یک ۱۰ درصد تنزل کرده سیمان پرتلند ۱۱ درصد تنزل کرده آهک ۳۰ درصد، گچ ۱۵ درصد، سنگ تراورتن ۴ درصد، موزائیک ایرانی ۷ درصد پس ملاحظه میفرمائید ارقامی است که بانک مرکزی داده و این ارقام را مجله تهران اکونومیست از بانک مرکزی گرفته و حساب کرده است اگر هم راجع به این ارقام نظری هست ممکن است تقاضا کنم از متخصصین حزبی حزب مردم سؤال کنید چرا این ارقام را چاپ کرده‌اند راجع به وزارت کار و بیمه‌های اجتماعی فرمودید بایستی بعرضتان برسانم تعداد بیمه شدگان و خانواده آنها ۳ میلیون نفر است تعداد کارگاههایی که بیمه اجتماعی در آنجا عملی شده ۳۰۹۸ و با ۸۲ بیمارستان قرار داد بسته‌اند که ۷۷۶ تخت خواب اضافه شده تعداد درمانگاه هایشان ۱۲۶ بودجه درمانی اش ۲ میلیارد و ۱۷۱ میلیون ریال است ۱۱/۷ میلیون نفر مراجعه کننده داشته تعداد مراجعه کنندگان ۱۰۴ هزار نفر است پس ملاحظه میفرمائید در این قسمت هم اقداماتی شده نکاتی راجع به کشاورزی فرمودید بنده باید خدمتان عرض کنم که با جناب عالی موافق هستم کشاورزی بزرگترین صنعت ایران است و باید باشد ولی اگر موافق نیستید باید ملاحظه کنید تمام این برنامه‌هایی که ما تقدیم مجلسین کردیم برنامه‌هایی که اینجا تصویب میشود یا برنامه‌هایی که در شورای عالی سازمان برنامه تصویب میشود دارد ما را با سرعت بآن حد معقول میرساند در برنامه‌های مملکتی از برنامه‌های صنعتی داریم استفاده میکنیم و داریم از زراعت سنتی بطرف یک زراعت مکانیزه می‌رویم و اینها یک کارهایی است که در مملکت انجام میگیرد ولی انتظار نداشته باشید که بآن سرعتی که شما انتظار دارید بگذریم طیاره‌مان اوج بگیرد

بطرف آسمان برود اینجا روی زمین هستیم، سروکار با زمین داریم عرض کردم اگر بیشتر این نکات را متوجه بودید ملاحظه میکردید از لحاظ کشاورزی هم پیشرفت کردیم ولی سرعت در کشاورزی با سرعتی که در پیشرفت صنعت هست امکان پذیر نیست خود جناب عالی یک روزی مالک بودید مطلع بودید میدانستید که چه اشکالاتی زراعت دارد ولی امروز قبول میفرمائید باین انقلاب و باین نیروی جدیدی که کشاورز خودش صاحب زمین شده است ما چقدر باید فرصت داشته باشیم که به آن نتیجه مطلوب برسیم ولی باید اذعان کنیم از لحاظ کشاورزی وضع در آمد زراع ما چندین برابر شده در مسافرتی که در خدمت خودتان رفته بودیم با ستار شاهنشاه سؤال می‌فرمودند از زارعین و همه میگفتند که ما دو برابر، سه برابر، در آمدمان بیشتر شده اطمینان داریم که این دو یا سه برابر کافی نیست بیشتر باید بشود و خواهد شد ولی جناب آقای رامبد خودتان میگوئید از تعادلها خوشتان می‌آید بنده استدعا میکنم یک بار هم شده این برنامه را مطالعه کنید تا ببینید چطور این تعادلها حفظ شده در یک رشد اقتصادی بیش از ده درصد این تعادلها موجود است البته بقیمت سابق اضافه شده صنعتش موجود است کشاورزی هم موجود است که مسلماً پائین تر از صنعت است و در همه دنیا این رقم کشاورزی پائین تر است راجع بکارمندان یک چیزهایی فرمودید چون رفقا اینجا صحبت کردند و خندیدند متوجه نشدم که مطلب چه بود از یک طرف آیا واقعاً ایراد بکارمندان می‌گرفتید یا تعریف میکردید چون یک ضرب المثل‌هایی گفته شد راجع بکارمندی که من خوب متوجه نشدم و از گفتن آن ضرب المثلها خودداری میکنم چون واقعاً اگر نظری نبود بد است که من آن حرفها را بزنم این کارمندان را هر جا که کار درست نیست اینها را می‌خواهم دراز بکنیم، آخر چرا؟ کارمندان این مملکت برادران شما هستند دوستان شما هستند یک عده از همین و کلاهی خودتان که اینجا نشسته‌اند کارمندان دولت بوده‌اند ممکن است فردا هم مجدداً کارمند دولت بشوند (خنده نمایندگان) نباید از کارمندان دولت زیاده ابراد گرفت مسلماً وظیفه ما است که طبق قانون صحیح بتوانیم اشکالات را حل کنیم و وقتی صحبت از انقلاب اداری میشود از بنده هم

خرده نگری که چرا از انقلاب اداری تنقید میکنم آیا وظیفه نخست وزیر نیست که قبل از همه انتقاد بکند؟ برای اینکه کارها بهتر بشود چراغ قرمزها را روشن کند تا همه مطلع بشوند اشکال کجا هست ماهیچ چیز را مخفی نمیکنیم از ملت ایران، چرا مخفی کنیم اگر بزرگ جاوضعمان درست نیست باشاهامت خواهیم گفت و مسلماً نتیجه خواهیم گرفت از این لحاظ هیچگونه ایراد نداشته باشید کارمندان ما شریف هستند خدمتگزار هستند کار میکنند و هم این برنامه هائیکه خود جنابعالی وقتی از مجلس خسار میشدیم و آنروز در برابر یکعده خارجی در برابر مهمانان خودتان چقدر خوب صحبت کردید باحرارت صحبت کردید، منم آنجا گفتم آفرین، چون بخاطر مملکت صحبت کردن هیچگونه اشکالی نیست در اینجا عادت دارید انتقاد بکنید و در آنجا دفاع کنید و تعریف بکنید خود جنابعالی دیدید که این برنامه های عظیم را چه کسی به پیش برده مگر ما آدم از مریخ آوردم همه اش خود ما هستیم که اینکارها را انجام میدهیم و آدم هائی وارد و مطلع اگر احیاناً عده ای معلوماتشان بحدی نیست که ما احتیاج داریم این وظیفه ما است که علم جدید را با آنها برسانیم استفاده کنند تا بتوانند بنحو بهتری کار کنند، از لحاظ رفتار کارمندان دولت با مردم بنده باید عرض کنم و همیشه هم گفته ام اگر هر کارمندی فکر کند روزی پشت میز خودش بکثرت باو مراجعه کند و او آنطور با مراجعه کننده رفتار کند که فردا اگر خود آن کارمند که می رود بدفتر شخص دیگر علاقه دارد آن کارمند با او رفتار کند خیلی از مسائل ماحل میشود این يك رابطه است بین يك فكر و يك عمل انتظار داریم که همه ما از این نکته درس عبرت بگیریم و واقعاً کارمان را انجام بدهیم یکی از این موضوعات موضوع ترافیک است اگر خود ما که اتومبیل میرانیم قدری منظم تر برانیم نمیگویم مسائل و مشکلات ترافیک حل میشود ولی کمتر میشود خود جنابعالی وقتی اتومبیل میرانید همیشه بطور سیستماتیک نمیشود گفت صحیح میزاید خود بنده، خودمان هم گاهی عجله داریم میخواهیم زودتر برسیم عصبانی هستیم بکدفعه دست چپ میرویم، دست راست میرویم آیا گاهی شده که پلیس بشما تذکر بدهد حتماً داده عیبی ندارد انشاء الله از این سیستمها استفاده بهتر بکنیم در خلاصه فرمایشاتتان آخروش فرمودید

اینجا یادداشت کردم فرمودید دولت اقلیت را دشمن بی منطق خود نداند پس شمارا میخواهد دشمن با منطق بداند اصلاً من شمارا دشمن خود نمی دانم (احسن) در هر صورت الآن هم اگر بوجه ما رأی موافق بدهید ممکن است شمارا دوست دولت هم بدانیم راجع بصنایع مملکت صحبت شد و اینکه چگونه باید از این صنایع حمایت کنیم بنده انتظار دارم اگر حزب مردم يك سیاستی در این مورد دارد این سیاست را اعلام کند یکی از همکارانان در رأس اطاق تجارت و صنایع است حرفهای خوبی اومیزند با فرمایشاتی که شما پشت تریبون کردید مغایرت دارد او میآید پیش ما میگوید باید از صنایع حمایت بیشتری بکنیم خوب است يك هماهنگی بین فرمایشات حزبی با افراد حزبی باشد تا ببیند وقتی يك کسی صحبت میکند از این نقطه نظر یا نقطه نظر دیگر منظور نان چیست بهر صورت از لحاظ پشتیبانی دولت از صنایع يك مرزی دارد مرزش هم منافع مصرف کننده است ما با آن علاقه ای که داریم تا صنایع توسعه پیدا کند ولی مرز آن کمکی که میکنیم منافع مصرف کننده است اگر ما قدری گرانتر باید بفروشیم تا اینکه مملکتمان صنعتی شود بایستی تا آن حد و بفروشیم که لطمه ای هم بمصرف کننده وارد نشود این سیاستی است که وزارت اقتصاد اعلام کرده و دنبال میکند از بکطرف حامی صنایع است ولی از طرف دیگر حامی مصرف کننده میباشد سیاستی است که دنبال کرده ایم و حتماً جنابعالی با این سیاست موافق هستید و اگر اطلاعات کافی ندارید ممکن است ما این اطلاعات را در اختیارتان بگذاریم جناب آقای رامبد خواستم بجنابعالی بگویم که در پیش برد هر هدفی اهمیت امر مؤثر بودن وسائلی است که بکار گرفته میشود دقیق بودن طرح و وسعت معلومات هر کدام منزلت خود را دارند اما هیچکدام جانشین شایسته ای برای اصالت روشی و دقت نظر نمیتواند باشد و ما سعی کردیم در این بوجه اینکه تقدیم کردیم اصالت روش را حفظ کنیم و این اصالت انقلاب ایرانی است (صحیح است) بدیهی است با من هم فکر هستید در این قسمت و هر چند که بما رأی نمیدید ولی خوب الحمد لله بقدر کافی رأی داریم و خدمتتان عرض میکنم جنابعالی هم باید از پیروزیهای ما خوشحال

باشید چون پیروزیهای ما پیروزی ایران است چون پیروزی هائیکه بر بهری شاهنشاه نصیب من و شما شده همانهایی است که مورد نظر من و شما بوده شما در اقلیت و ما در اکثریت (دکتر حکیم شوشتری - مستدام باشید) مانعی ندارد برای اینکه شما در آن جهت شریک پیروزیهای ما باشید و اینجا مجدداً عرض میکنم ما هیچگونه تعصبی نداریم و هیچگونه احتکار هم نمیکنیم ما میگوئیم و معتقد هستیم هر کاری که شده بر بهری شاهنشاه و با کمک مردم انجام گرفته شما هم جزو مردم این مملکت هستید شما هم سهمی دارید و از شما هم تشکر میکنم و اگر رأی موافق بدهید بیشتر متشکر میگردم و باید عرض کنم يك نکته ای راجع به نمک فرمودید در نقطه خودتان که خدا نکند که نمک آنطور شود این آژنگ هوائی را میخواندم ضرب المثل های شیرین فارسی دارد یکی از آنها این است میگوید اول بچش بد بگویی نمک است دوست عزیزم اول این بوجه را ببین چطور اجرا میکنیم بعد بگو کم نمک است خوب اگر نمکش کم بود يك مقدار نمک خودتان را میدهید عرایض دیگر مربوط میشود بفرمایشات جناب پزشکپور يك قسمتی را پاسخ دادم ولی من متوجه نشدم در تمام یادداشت هائیکه گرفتم وزیر مشاور هم یادداشت کردند و همچنین رئیس دفتر بوجه ولی متوجه نشدم که منظورتان چه بود مسائلی را مطرح کردید اول در صدر فرمایشاتتان و البته بدون آقای صدر فرمودید این وظیفه دولت است که چطور جامعه ایجاد کند اما مگر دولت جامعه ایجاد میکند برادر شما که در سیاست برون مرزی و درون مرزی همیشه گفته اید جامعه ایرانی وجود دارد این جامعه ایرانی را ما خلق نمیکنیم او ما را خلق کرده است ما کاری نمیتوانیم بکنیم تنها میتوانیم خادم و خدمتگزار او باشیم فرمایشات جنابعالی واقعاً این دفعه مرا بیاد شعر معروفی انداخت که آنوقت ها که ما جوان بودیم میخواندند این آخرین ترانه من است (خنده نمایندگان) چون همه اش يك قسمتهائی است که میرسیم بطرف مسائلی که مربوط میشد بکارهای مملکتی بعداً میروید کارهای خصوصی خوب اگر مربوط بما است این ترانه ها کاربرد دیگری است و اگر مربوط بمملکت است حرفی نیست فرمودید که از ادب و فرمایشات جناب رامبد را شنیده بودید و خیال کردید از بوجه

دفاع کرده اند بایستی عرض کنم فرمایشات آقای رامبد را مجدداً شنیدم چون ضبط میشود دیدم نکاتی بود در جسته در مخالفت با بوجه روزنامه های صبح و عصر هم با خط درشت نوشته بودند که در بوجه دولت اقلیت چه صحبت هائی کرد و چه کرد و چه کرد در اینجا راجع بوجه و تأخیر تقدیم بوجه قبلاً صحبت شد دیگر لازم نیست در این قسمت عرضی بکنم ولی راجع به اندرز هائیکه حزب ایران نوین دادید تشکر دارم و مجدداً ما هم اگر اندرزی باشد برای حزب پان ایرانیست عرض خواهیم کرد ولی مسلماً تاریخ قضاوت خواهد کرد دوازده و پانصد سال تاریخ شاهنشاهی در این مملکت کم نیست ما امروز قضاوت میکنیم فردا هم مردم قضاوت خواهند کرد فرمایشات جنابعالی را در عرض این چند سال به چهار سال کار شما و عمل دولت هم حساب میشود و قضاوت خواهد شد و نتیجه قضاوت برفع کدام طرف؟ و برفع کی خواهد بود مسلماً برفع ایران خواهد بود امروز ما این افتخار را داریم که بر بهری شاهنشاه در پست هائی هستیم که وظایف مان را انجام میدهیم قضاوت خوشبختانه با تاریخ است نه با جنابعالی چون اگر با جنابعالی بود ممکن بود وضع ما قدری متزلزل بشود راجع به درآمد های استثنائی صحبت کردید هر روز این مملکت استثنائی است هر دقیقه این مملکت استثنائی است شش سال است درآمدش استثنائی است هفت سال است درآمدش استثنائی است هر سال استثنائی اضافه میشود به استثناء ما برایتان درآمد نفت آوردیم ایندفعه هم استثنائی بود دفعه دیگر هم انشاء الله استثنائی میشود چرا ناراحت میشوید که درآمد مملکت ایران بالا رفته است خوشحال باشید که بوجه اش به ۴۸۱ میلیارد ریال رسیده خوشحال باشید که سال دیگر بوجه میآوریم پانزده درصد بیست درصد بیشتر بشود خوشحال باشید برفع مملکت است به نفع شما است درآمد شما هم بالا رفته است اگر درآمد شما را در سال ۴۹ مقایسه کنیم با سال ۴۸ آیا کمتر شده؟ بنده خیال نمیکنم در هر صورت ما و شما در روز هائی داریم زندگی میکنیم روز هائیکه استثنائی است روز هائی است که میرویم با سرعت بطرف تمدن بزرگ با سرعت بطرف آن تمدنی میرویم که شما با آن علاقه دارید که در سطح جهانی باشیم اطمینان

داشته باشید اگر از بلاطم و موج نرسید و آنرا نمی دانم در این کشتی بمانید چون آنها که قلبشان ضعیف است باید از این کشتی پیاده بشوند آدم قلب ضعیف را مسا نمیتوانیم با سرعت بجلو ببریم آزمایش کنید ببینید قلیتان قوی است روحیه تان خوب است اینها که مسافرت فضائی میکنند اول آنها را مدتی آزمایش میکنند این سرعت پیشرفت مملکت ما از سرعت تمام این وسائل جهانی هم بیشتر است از لحاظ مقیاسی که با خودش میتوانم بگویم پس جنابعالی سعی کنید که قلیتان ناراحت نشود در این کشتی باید مصمم بود باید قوی بود باید ترس نداشته باشیم چون شخصی بر سکان این کشتی حکم فرمائی میکند که در عرض یک ماه کوناه مملکت را از عقب افتادگی رسانده بسطح یک مملکت نیرومند منطقه ای و بزودی ما را میرسد بطرف یک مملکتی که از لحاظ جهانی دارای ارزشی زیاد خواهد بود (صحیح است - احسن است) پس این با شما است ولی در هر صورت یک تأسفی دارم از فرمایشاتتان امسال به تندی و حرارت سالهای گذشته صحبت نفرمودید گاهی هم احساس خستگی در شما دیدم امیدوارم که موقتی باشد و واقفاً با حرارت صحبت کنید و فکر کنید چون من از حرارت بدم نمی آید خوشم می آید انسان هر موضوعی را با حرارت صحبت کند و فکر کند اشکالات

دیگرش هم مرتفع میشود در هر صورت ما که دلمان پراز آتش عشق است حرارت عشق هم زیاد است، عشق بکار، و از آن مسلماً برهیز نخواهیم کرد و با سرعت بیشتری کارهایمان را انجام خواهیم داد جنابعالی راجع به بودجه عادی فرمایشاتی کردید یادم رفت راجع بان در قسمت اول عرضم بگویم این بودجه عادی اینجا است این بودجه عادی این ۱۵۸ میلیارد مقداری کارهای عمرانی در داخلش هست و هم بودجه دفاعی این بودجه ای که برای حفظ وصیانت مملکت مان خرج می شود این بودجه ای که ما خرج میکنیم که جنابعالی با تمام مخالفان با دولت آسوده زندگی کنید این برای چه خرج میشود این قسمتی از بودجه عادی است ولی این بودجه از عمرانی هم مهمتر است ضامن استقلال این مملکت است ضامن حیات این مملکت است (آفرین) فراموش نکنید آقای پزشکپور آنروزیکه شاه سلطان حسین در اصفهان با آن بیچارگی

تسلیم شد تا آنروزیکه نادر برگشت با اصفهان ۷ سال گذشت پس اگر ما آن نیروی لازم دفاعی را داشته باشیم زندگی خواهیم کرد راحت زندگی خواهیم کرد درفش شاهنشاهی ما در تمام نقاط این کشور در اهتزاز است پس این یک قسمتی از بودجه عادی است که بودجه دفاعی است قسمت عمده دیگر این بودجه عادی آموزش و پرورش است کدام سرمایه گذاری عمرانی بهتر از سرمایه گذاری در آموزش و پرورش است (صحیح است) یک قدم آنطرفتر بروید تمام این بودجه عمرانی ردیفها را بگیرد ملاحظه خواهید کرد یا تقریباً کارهای عمرانی است یا اینکه مخارجی است برای اجرای آن کارهای عمرانی بودجه وزارتخانه ها هست بوزارت دادگستری، خودتان هم در نطقتان فرمودید کم داده شده حتماً هم صداهستید با وزیر دادگستری، حق هم دارید ولی این بودجه عادی یک بودجه خوبی است مملکت پیش میرود فرمایشاتی راجع به خدمات بان ایرانست ما فرمودید مربوط بخودتان است راجع با افزایش اعتبارات بیشتری برای توسعه صنایع نظامی فرمودید اگر رقمش را قرائت میکردید من خیال میکنم رقم کمی نیست میفرمائید بیشترش بکنیم پیشنهاد بفرمائید مانعی ندارد صنایع ما باید پیش برود صنایع نظامی و غیر نظامی ندارد صنایع نظامی هم برفع کشور است

فرمودید که هدف از بودجه توزیع عادلانه درآمدها است ولی بجهت زیر میگویم وافی بمقصود نیست شاخص قیمت ها و ضرب زندگی نشان میدهد که این وافی بمقصود نیست دوستان بان ایرانست خوب بود در کمیسیون بودجه شرکت میکردند ملاحظه کنید تمام این ارقام در اینجا گفته شد بحث شد صحبت شد پس کمیسیون چه فایده دارد بفرمائید دفعه دیگر مستقیماً لایحه را می آوریم توی جلسه علنی ارقامی داده شده تمام این نکات و موارد هست وزراء در کمیسیون بودند میتوانستید بپرسید تا جواب بدهند جنابعالی گفتن و ایراد گرفتن خوب است مانعی ندارد و وظیفه تان است بگوئید ولی یک کلماتی است که آدم نمیگوید یعنی وظیفه وطن پرستی ایجاب میکند که بررسی کنید زهد بفرمائید از توزیع جغرافیائی اعتبارات ارقامی گفتن در برابر ندم شما بدهند به بیند با چه سرعتی در قسمتهای مختلف کشور پیلا رفته در همه جا بالا رفته آخر یک قدری بیشتر مسافرت کنید

واقفاً این مملکت را ببینید بخارج تهران بروید همه اش به تهران نچسبید سوار طیاره نشوید با ماشین بروید قسمتهای مختلف کشور را ببینید شما تا بحال چند تا از سدها را دیده اید بروید این سدها ای که ساخته شده ببینید تنها بحوزه انتخابیه خودتان نروید بروید بقسمتهای مختلف این کشور با تومبیل بروید از اینجا تا تبریز میدانید چه جاده ای هست از اینجا تا خرمشهر چه جاده ای داریم نسبت به توزیع پزشکان در کشور انتقاد فرمودید حق دارید ولی مثل تمام نقاط دنیا پزشک سعی دارد در مرکز استان یا در پایتخت زندگی کند در خود فرانسویان شماسه پزشک هست حالا دو نفر شده آمدید بمرکز میگوئید انتخاب شدید آمدید بمرکز خوب دیگری هم علاقه دارد در مرکز باشد ما که نمیتوانیم قانون بگذاریم که پزشک از این شهر برود بشهر دیگر خودتان نمونه بشوید دفعه دیگر این از خود گذشتگی را نشان بدهید در استانها تشریف ببرید آنجا بروید کار کنید آنجا بمانید آخر هر کاری یک نمونه می خواهد و بنده علاقه دارم خودتان نمونه بسازید شخص شما گرو هتان نمونه شود صحبت از سد سازی کردید خوب هدف از ساختن یک سد چیست تأمین آب برای مصرف تأمین آب آشامیدنی، تأمین آب آبیاری و برای زراعت، برای تهیه نیروی برق، برای جلوگیری از سیل و طغیان رودخانه ها و ذخیره آب بمنظور تنظیم آب رودخانه برای پرورش ماهی، تسهیل کار حمل و نقل اینها نکاتی است که در ساختمان سد وارد میشود تاکنون ۱۲ سد در نقاط مختلف مملکت ساخته شده ۳۱۴۳۳ میلیون ریال صرف هزینه ساختمان شده گنجایش مخزن سدهای مزبور برابر ۱۰۱۴۰ میلیون متر مکعب است خوب این سدها ساخته شده و باز هم دارند میسازند و یک تا دو سال دیگر تمام میشود هر دو سال در این مملکت یک سد بزرگ تحویل مردم میشود میگوئید بیشتر بسازیم کجا؟ شما بفرمائید میسازیم چرا نسازیم طبق یک برنامه است این برنامه را یک وقتی بخوانید صحبت برنامه چهارم را می کنم علاقه دارم برنامه چهارم را قرائت کنید برنامه چهارم نه تنها از این نظر که چند جمله را بخوانید و بعد بیاید پشت تریبون مخالفت کنید برای اینکه یک فرد ایرانی هستید و علاقمند به مملکتان هستید و وارد می خواهید شوید و وکیل دادگستری هم هستید یک وکالتی که به شما

داده میشود حداقل پرونده را که میخوانید تا بروید از موکلان دفاع کنید وکیل ما نباشید احتیاج هم نیست ولی خواهش می کنم لاین پرونده را بخوانید به بیند در این مملکت چه شده چه کارهای مهمی انجام میگردد تنها قسمت های منفی را نگیرید به بیند در این مملکت کارهای مهمی هم شده است از لحاظ وضع اداری ما و کارهای اداری که باید انجام بدهیم مسلماً باز هم اذعان می کنیم از نظر انقلاب اداری با آن سرعتی که علاقه داشتیم پیش نرفت ولی انقلاب اداری یک انقلابی است که امکان آن سرعت دادن به پیشرفت، آن انقلاب هم مثل قسمت های دیگر نیست زمین را فراراً قانون میگذرانیم که وزارت اصلاحات ارضی تقسیم کند توزیع کند ولی آنجائی که با انسانها سرو کار داریم در برابر مشکلات قرار میگیریم با مشکلات بیشتری مواجه هستیم امروز در سازمان اداری و استخدامی کشور تصمیماتی گرفته شد خود بنده ایراد گرفتم ایراد را گرفتم برای اینکه یک اقداماتی شروع بشود اینها که ایراد گرفتم چون نمیدانستم بعداً مطلع شدم خود جنابعالی میدانید در یک موقع باید ایراد بگیرد که می خواهید اذهان عمومی روشن بشود و بعد قدم هایی برداشته بشود سرپرست آن سازمان بزودی اعلام خواهد کرد که چه اقداماتی کرده اقدام اولش این است که خود این سازمان می آید جزء قانون استخدام بعد از آن قسمت تشکیلات مملکتی است که توسعه پیدا می کند که کارهای مهمتری را انجام دهد بعد قانون استخدام را هم آنگنگ می کنند تا اینکه این تبعیض هم از بین برود اینجا جناب آقای آرمید یا خود جنابعالی راجع به معلم صحبت کردید و سؤال کردید از وزیر آموزش و پرورش که آیا شما به خانه معلم رفتید؟ معلم در قلبش میباشد خانه معلم قلب همه ماست (عده ای از نمایندگان خودشان معلم است) این را انحصارش هم نکنید احتکارش نکنید (صحیح است) معلم طبقه ایست در این مملکت خدمتگزار (صحیح است) وظیفه بسیار سنگین را دارد و وظیفه هم نیست فریضه است باید نسل آینده این مملکت را بار بیاورد و آموزش و پرورش بدهد تا اینکه این معلم بتواند آن جوانی را که امروز بچه است در سال های بعد یک نخست وزیری بهتر از من و یک وکیل در ردیف جنابعالی باشد پس توجه بفرمائید این هم مسائلی است که باید در مد نظر

داشته باشید و مامولماً از لحاظ رفاه حال نسبت به تمام مردم این مملکت اقدام می‌کنیم نه تنها یک طبقه‌ای بلکه باید از لحاظ ساختمان و خانه‌سازی یا از نظر تطبیق وضع و مقام اداری زودتر به طبقه‌ای برسیم و بعد طبقه دیگر روی این اصل است که اولویت بکار معلم داده‌ایم و می‌دهیم (احسن) اینجا مسلماً نکته دیگری که انتظار داشتیم اقلیت راجع به آن صحبت کنند چون سال‌ها بود که راجع باین موضوع تذکر می‌دادند و آن سپردن کار مردم ب مردم بود که بنده از فرمایشاتشان هیچگونه اشاره به این مطلب ندیدم و متوجه نشدم حتماً در لفافه کارهای دیگر گفته شده اینجا تقریباً یکساعت است که من صحبت می‌کنم عریضم دارد خاتمه پیدا می‌کند ولی شماها ماشاءالله هر کدام ۶ ساعت، ۷ ساعت صحبت کردید در این شش هفت ساعت جایی نبوده که راجع به سپردن کار مردم ب مردم تذکر بدهید؟ چیزی که خودتان می‌خواستید و صحبت می‌کردید ما این تعریف رانه از زبان شما ملاحظه کردیم نه از زبان صدای مردم ملاحظه کردیم گاهی در دور روزنامه دیگر که متعلق به شماس است ملاحظه می‌کنیم آنها نمی‌گویم ما از تعریف می‌کنند ولی ادای حق می‌کنند باین معنی که اگر یک کار خوب می‌کنیم تذکر می‌دهند، این روزنامه اسمش هم اسمی است که باید این کار را بکنند مهربان است خوب مهر که معلوم است مهر است ما هم جزء ایران هستیم باید مهربان به ما ارتباط داشته باشد باید پشتیبان باشد آن دومی هم که راجع به اکونومیست میشود خوب این هم دیگر کاری نمیتواند بکند چون نمیتواند سیاست اقتصادی کشور را نقطه کند مجبور است بالمال روی این اصل که معتقد است و معلومات اقتصادی علمی دارد اجباراً باید راجع به آن واقع بین باشد هر چند گاهی ایراد می‌گیرند دوماه پیش نوشتند که چرا دولت زودتر وجوهی که باید بپردازد تعمیر دازد در ۸/۱۲/۴۹ نوشته چرا دولت دو میلیارد تومان یک دفعه پول بپردازد خوب متوجه شدید؟ بپردازیم ایراد می‌گیرند بپردازیم ایراد می‌گیرند عیبی هم ندارد من خیال می‌کنم اعلاناتش کم خواهد شد برای اینکه تمام صاحبان صنایع و مقاطعه کاران که آنگهی میدهند دیگر با اعلان نمیدهند خواهند گفت چرا بدولت ایراد گرفتید که وجوهش را ندارد می‌پردازد با وجود این مجله خوبی است مانعی ندارد

من هم می‌خوانم و گاهی هم ایراداتش وارد است رسیدگی می‌کنیم (ابوذر - سطح علمیش هم بالاست) سطح علمی اش بالاست مسلماً اما برای کی بالاست برای ما؟ یک نکته هم که فرمودند نسبت به بدهی دولت به تولید ناخالص بود خیال می‌کنم جناب رامید صحبت کردند راجع به حجم پول و حجم وامها صحبت کردند بنده اینجا یک دفترچه دارم این را بانک مرکزی چاپ نکرده صندوق بین المللی پول چاپ کرده نمیدانم همانقدر به اطلاعات این صندوق احترام می‌گذارید که به بانک مرکزی اگر احترام می‌گذارید نسبت به بدهی دولت به تولید ناخالص اینطور آمار داده ایران ۱۰/۵ - انگلیس ۷۸/۸ - ایرلند ۶۷/۸ - سیلان ۵۲ نیوزلند ۴۹/۵ بلژیک ۴۸/۲ کانادا ۴۷/۵ - رودزی ۴۶/۶ استرالیا ۴۰ هندوستان ۳۲، مصر ۳۱ - گانا ۲۷ - مالزی ۲۶ - ویتنام ۲۱ کستاریکا ۱۹/۹ نمی‌دانم میدانید کجاست (خنده نمایندگان) ترکیه ۱۷/۶ - مالاکای پابلک و چند کشور دیگر که از ما دور است ۱۰/۵ هستیم ملاحظه بفرمائید از لحاظ ما ۱۰/۵ کم نیست واقعاً یک رقمی است که از لحاظ ما قابل ستایش هم هست یعنی جناب آقای رامید بایستی استفاده کافی بکنیم از تمام منابع کشور برای پیشرفت مملکت خودمان، جنابعالی خودتان اطلاعات اقتصادی عمیقی دارید با جناب آقای پزشکپور همفکر نخواهید بود که یک پولی بگیریم همان پول را خرج کنیم اگر در آمد مملکت صد تومان است، صد تومان خرج کنیم اگر این راه را نمی‌رفتیم جناب آقای رامید صد تومان را با صد تومان خرج می‌کردیم نه جنابعالی اینجا بودید بنده آنروز وضعی داشتیم که آن وضع خوبی نبود اجباراً همانطور که امروز یک درخت می‌کاریم میوه‌اش را فرود می‌خورند ما هم استفاده از وام خارجی و داخلی می‌کنیم می‌پردازیم ولی ببا این سرمایه گذاری یک درآمد بیشتری بدست می‌آوریم اینجا بیاد موضوع نفت افتادم که جناب پزشکپور میگفتند نفت را پولش را بگیرد ولی از سرمایه دارید می‌خورید من تفهیمید هر چه فکر کردم که آیا این تئوری اقتصادی خرید من است تئوری اقتصادی کتر است از تئوریهای اقتصادی ریکاردو است قدری عقب برویم شاید به یک جایی برسیم شاید مربوط به تئوری و معلومات ریکاردو است دیدم در هیچ تئوری اقتصادی پیدا نکردم که ما با استفاده از منابع نفتمان داریم از سرمایه می‌خوریم من تفهیمید باین وجوهی که از نفت می‌گیریم باین وجوه سد می‌سازیم برق می‌آوریم

دوب آهن می‌سازیم، پتروشیمی درست می‌کنیم با تمام این وجوه مملکت را صنعتی می‌کنیم کشاورزیمان را بهتر می‌کنیم اینکه سرمایه گذاری است در قسمت هائی که خودش مولد سرمایه خواهد بود (صحیح است) بنده تفهیمید از کدام سرمایه می‌خوریم می‌فرمائید ما می‌گذاشتیم که گاز نفت مان به هدر برود برای اینکه اگر این گاز را توی لوله گذاشتیم و به همسایه فروختیم از سرمایه می‌خوریم نمیدانم گاهی چیزهایی را می‌شویم ممکن است قبول کنیم که بنده خوب تفهیمید باشم ولی ما هر چه که خرج می‌کنیم از نفت، یک بشکه نفتی که جناب پزشکپور یکماه پیش ۱/۷۸ است بود آن قدر شده؟ دودولار ۱۷ است شده این درآمد اضافی را ما از سرمایه خوردیم؟! ملاحظه بفرمائید ما از این استفاده می‌کنیم درخت می‌کاریم میوه‌اش را کس دیگری می‌خورد شما همه‌اش راجع به این نسل امروز صحبت نکنید همینطور که خودتان زندگی مرفهی دارید ما علاقه داریم تمام افراد این مملکت مردم این مملکت تمام افرادی که این نسل را می‌گویند وضع و زندگی مرفه‌تری داشته باشند با توجه باینکه مردمی که فردا می‌آیند نسل آتی زندگی‌شان مرفه‌تر باشد این تری است که ما دنبال می‌کنیم این حرفها را ما زدیم الآن از ما گوش نمیدهد شاهنشاه فرمودند (آخر شما تلویزیون را باز کنید) فرمایشات شاهنشاه از تلویزیون پخش میشود تعمق کنید با علاقه گوش بدهید خودتان را در یک چهارچوب ایسم بنبندید اعلیحضرت فرمودند ما هم ایسم‌ها را طرد کردیم خودتان را در چهارچوب یک افکار قرار ندهید دست و پایتان را نبندید باور کنید من به شما می‌گویم اگر شما نخواهید یا هر فردی بگوید که من اصلاً عوض نمیشوم کار بدیست آدم هر روز باید عوض بشود کتاب جدیدی می‌خواند با یک نفر مطلع آشنا میشود صحبت می‌کند روزنامه می‌خواند اکونومیست می‌خواند آرننگ می‌خواند معلوماتش بیشتر میشود باید تغییر پیدا کند دست و پای خودتان را با این جملات نبندید باور کنید مرفعی باشید هر تئوری مرفعی خوب است اگر ما از لحاظ علمی میرفتیم به دنبال همان تئوریهای سابق، دنیا عوض نمیشد خیال می‌کنید ما امروز پیشرفت کرده بودیم نه ایران پیشرفت کرده بود نه دنیا، سرعت پیشرفت تاریخ سریعتر شد برای خاطر اینکه شما میدانید، در این دهسال

اخیر علم، از تمام روز اول تاریخ تا دهسال قبل، این دهسال سرعتش بیشتر بود چرا؟ اینها انسانهایی هستند مثل جنابعالی و بنده، بنده که تر و جنابعالی بیشتر دنیا را پیش می‌برند باید با این خصائل اخلاقی بود و یک نکته دیگری می‌گویم بالمال ما ایرانی هستیم ایرانی بودن افتخاری است ایرانی بودن بمایک راهنمایی جدید نشان میدهد ایرانی بودن بمایک امکانات و توجه جدید میدهد ایرانی بودن بمایک روحیه جدیدی میدهد ما بایستی واقعاً در چهارچوب سنن قدیمی با علم جدید پیش برویم پیش هم رفته‌ایم واقعاً جناب آقای رامید اگر یک نگاهی به شش سال گذشته بکنید که یکی از خوشبختیهای بنده دوستی شخص بنده و ایشان در این شش سال است که اینهمه پیشرفت‌های شگرف و عجیب در این مملکت پیش آمده اگر برفت به این ۶ سال نگاه کنند خودشان سرگیجه می‌گیرند می‌بینند که چه پیشرفتهایی پیش آمده در تمام کارها در دولتی هم این سرعت پیش آمده خوب هم صنف هم هستیم تویچی هستیم در نظام تویچی بودیم آنجا میگفتند صنف نوبل بلی؟ اینطور نبود؟ در این قسمت واقعاً جناب پزشکپور با یک روحیه سازندگی با یک روحیه قوی باید مسائل این مملکت را نگاه کنیم بودجه‌ای که تقدیم شده بودجه هویدا نیست بودجه ملت ایران است (صحیح است - احسن) خدا نکند کسی با ملت ایران مخالفت کند (احسن) یک بودجه‌ای است که ما آوردیم هر نوع اصلاحی و پیشنهادی که علاقه دارید به شما امکان داده‌ایم بدهید در کمیسیون روز اول گفتم پشت این تریبون گفتم هیچگونه تعصبی راجع باین بودجه نداریم هر گونه پیشنهاد اصلاحی که مجلس شورای ملی با آن موافق باشد بنده آن پیشنهاد را قبول می‌کنم پیشنهاد ندادید در اینجا آقای پزشکپور ۸ ساعت راجع به بودجه صحبت کردند همه‌اش راجع به بودجه نبود کارهای دیگر فرمایشاتی کردند البته حشاشان هست بنده راجع به آن عرضی ندارم ولی این نکته را در نظر داشته باشید که شما اگر پیشنهاد صحیحی دارید ما آن پیشنهاد را قبول می‌کنیم هم در کمیسیون هم در این جلسه و هیچگونه تعصبی نیست برای اینکه این بودجه تعلق بمن ندارد این بودجه برای پیشرفت ملت ایران است و اگر بتوانید بهترش بکنید چقدر من ممنون شما خواهم بود دوستان عزیزم عریض من

به خاتمه میرسد در اینجا باید عرض کنم دولت خدمتگزار شما در عرض یکسال که گذشت سعی کرد تا آن جایی که میتوانست تحت رهبری شاهنشاه، خدمتگزار خوبی برای ملت ایران باشد (صحیح است) و اطمینان داشته باشید بنده میدانم که من و همکارانم سعی خواهیم کرد در سالیکه در پیش داریم همچنان خدمتگزاران خوبی باشیم هیچگونه تعصبی نداریم هیچ ناراحتی راجع به هیچ موضوعی نداریم و نه آن کارهایی را که انجام گرفته بزرگ میکنیم آنقدر خودشان بزرگ هستند که به چشم میخورند و نه راجع به آن کارهایی که نتوانستیم انجام بدهیم سعی میکنیم در لاف و پوشش گم کنیم بسا صداقت من و همکارانم اگر در خیلی قسمت ها نتوانستیم... آنطور که علاقه داریم باشیم ولی بشما اطمینان میدهم که صداقت همیشه در ما بوده است (احسن است) و این صداقت را ما همیشه در قلمبان نگه میداریم چون علم را میشود خرید معلومات را میشود فرا گرفت ولی صداقت در قلب انسان است یا انسان صدیق است یا نیست ما سعی کرده ایم که برای شاهنشاهمان و برای مردم این مملکت خدمتگزاران صدیقی باشیم (احسن است) سعی خواهیم کرد که در سالیکه در پیش داریم کارهایمان را بهتر و با سرعت بیشتری با در نظر گرفتن تمام انتقاداتی که کردید، جناب رامبد و جناب پزشکیپور، با تمام انفرادیکه هم مسلکانمان در کمیته های حزبی کردند در این بودجه سعی میکنیم که با همکاری شما کارها را انجام دهیم دولتی است دولت شاهنشاهی ایران مسلماً وظیفه ای دارد در برابر تمام نمایندگان چه اقلیت و چه اکثریت ولی از طرف دیگر دولت دولت حزبی است و متکی است بر یک حزب و حزب خانهاش هست و این دولت در آن حزب مسائلش را مطرح میکند اول بررسی می شود و همین خانه حزبی است که خواهد توانست آن زیربنای سیاسی این مملکت را که شاهنشاه علاقه دارند بوجود آورد این حزب و حزب جنابعالی ما برای آن حزب هم احترام قائلیم علاقه دارم که این احزاب توسعه پیدا بکنند مسلماً و شاید صحیح نباشد که عرض کنم علاقه داشته باشم تمام احزاب مثل حزب ایران نوین توسعه پیدا کنند آنرا خود شما هم قبول نمیکنید ما علاقه داریم حزبمان توسعه بیشتری پیدا کند ولی همیشه در

مدت زحمت کشیدند و کار کردند بعضی کارها بآن درخشانی یک درآمد زیاد نیست ولی تمام این کارها است که انجام دادند که هر فردشان انجام داد بسا همکارانشان چون باز هم یک وزیر نیست بایستی یک دستگاه را گرفت اینها هستند که این امکان را دادند که ما سالی را که جشن خواهیم گرفت سال خوبی بود سال پربرکتی بود و اینها هستند که باید برنامه هائیکه پشت این ارقام بعرض رسید انجام بدهند و من اطمینان دارم با آن لیاقت و کاردانی که در آنها و همکارانشان سراغ دارم باز هم آنها و همکارانشان موفق خواهند شد که باز هم سال دیگر به نخست وزیر اجازه بدهند بیلان دولت را بیاورد این بیلان دولت که بیلان یک مملکت و یک ملت است چون اگر افراد این مملکت هم سهم نبودند باز هم این برنامه ها معنی نداشت آن موقع است که خواهید دید با چه روحه ای چه در کار عمران، چه در کار غیر عمرانی ولی در کارهایی که اگر یکی از این بیج و مهره ها نباشد تمام کارها پیش نمیرود ببینید که چطور انجام وظیفه کرده اند جناب رامبد تاریخ را انسانها میسازند انسانها هستند که تاریخ را باین سمت یا آن سمت میبرند انسانهای این مملکت برهبری شاهنشاه خود تاریخ را بسمتی دارند میبرند که ما در آستانه جشنهای ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران هستیم نقطه عطفی خواهد بود سال ۵۰ که همان عظمت شاهنشاهی ایران برگردد و بدرخشد در این شاهنشاهی (احسن است) و خواهد درخشید و من و شما این زمان را خواهیم دید مسلماً جناب رامبد بکروزی من و شما هر چه دیرتر از گردونه خارج خواهیم شد و من و شما بکروز سنمان بجائی میرسد که احتیاج داریم با هم قدم بزنیم و به سدهائیکه وزیر آب و برق در این مناطق خواهند ساخت با پارکهاییکه در این شهرها و شهرهای دیگر خواهیم داشت مسلماً آنروز کمتر جوانهای ما بصورت شما آشنا خواهند بود و همچنین بصورت من چون حتماً توفیق و کار بکاتور، تبه های دیگری پیدا خواهند کرد که با آنها شوخی کنند (خنده نمایندگان) و مادر خیابان قدم خواهیم زد و آنها بلکه ما را هم نشانند ولی من و شما میتوانیم بهم بگوئیم جناب رامبد این چیزهاییکه اینجا میبینیم وعده دیگری اداره میکنند و حتماً هم از ما بهتر

اداره خواهند کرد خواهیم گفت که ما در ساختن شریک بودیم هر خمودگی که در ما باشد از این خواهد رفت و من و شما خوشحال خواهیم بود که سهمی داشته باشیم در ساختمان این کشورمان ما در عمل و شما هم امیدوارم در رأی موافقی که خواهید داد (احسن است - احسن است)

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - جناب آقای رئیس، از جناب آقای نخست وزیر فوق العاده متشکر و سپاسگزار هستم که با فرمایشات و توضیحات خودشان در قسمتی از مطالب که بسیار مفید بود مجلس و از جمله نمایندگان حزب مردم را روشن کردند ولی گویا در صحبتهای بودجه و روز فرمایش جناب آقای نخست وزیر در مجلس شورای ملی تقارنهایی پیش میآید خاطر من هست در سال گذشته وقتی فرمایشاتی میفرمودند تصادف کرده بود با اینکه شب قبل کتابی از فاضل گوتی را مطالعه کرده بودم که تناسبی با فرمایشاتشان پیدا کرده بود و امروز هم وقتی که بیاناتشان را می فرمودند تصادف کرد با مطلبی که من در شب از کتاب دادگاه فرانتس کافکا میخواندم در آنجا چنین میگوید که ما از درد ادگاهی وارد می شویم به تناسب اینکه دادستان یا متهم قسمتی از بیانات را میکند حق قضاوت را در جمع پرونده نداریم عرایضی که من در پیشگاه مجلس شورای ملی کردم یا هم مسلکان من در فراکسیونها و کمیسیونهای مجلس میکنند طبعاً همه پرونده نیست یعنی نمیشود جزئی از صحبت را گرفت و در مورد همان جزء قضاوت کرد در خاتمه عرایض من ضمن بودجه این بود که جناب آقای نخست وزیر ما حسن و عیب هر دو را مینگریم محاسن را میستائیم و معایب را هم بشما میگوئیم این یک دستور حزبی بود که اگر آقای فرهادپور از شما تجلیل کرد بمناسبت اینکه قسمتی از تذکرات سال قبل را دیدیم عمل کرده اید در حزب هم تشویق خواهند شد که تحت تأثیر تعصبات مخالفت حزبی از انصاف خارج نشد اما تجلیل ایشان بهیچ وجه مغایر ایراداتی که من اینجا عرض کردم نمیتوانست باشد برای اینکه اگر غیر از این بود مورد ایراد قرار میگرفت، در مورد کارمندان دولت گویا مصادف بود با موقعیکه جنابعالی از دادگاه خارج شدید و گویا مطلب مهمی پیش آمده بود که چند دقیقه ای تشریف

نداشتید بهیچ وجه نه من و نه هیچک از افراد ایرانی نسبت بکارمندان ایرانی بطرز اعم حق اهانت نداریم همه ما کارمندان دولت را از خودمان میدانیم (صحیح است) ولی اگر عبارت را بهمین جا خاتمه بدهیم قدری تعارف کرده ایم تا جائیکه دستگاههای اداري متناسب زمان اصلاح بشوند این مطالب بجای خود باقی خواهد بود ولی دلیل اهانت بکارمندان دولت نیست (صحیح است) راجع به سایر دوستان من که در سایر مناصب مختلف در دستگاه دولت یا وابسته بدولت با همکاری دولت در خدمتتان میروند و مطالبی میگویند این هم دلیل صفا و صدق آنها بادولت است حزب مردم و هیچ حزب سالم دیگر وظیفه ندارد که اگر عضو کارمندی است که در دستگاه دولت کار میکند بر اساس تعصب حزبی چوب لای چرخ دولتی که با او کار میکند بگذارد اینها هر يك وظیفه ای دارند ولی نظر حزب مردم و مرام حزب مردم آن چیزی است که نمایندگان حزب در سنا و اینجا مطرح میکنند اگر کسی عضوی از حزب مردم خلاف مطالبی که من عرض کردم خدمتتان عنوان کرد بطور قطع در حزب توبیخ خواهد شد (صحیح است) بیش از این مصدع نمیشوم فقط یاد آور میشوم که طبق معمول، بک سیاستمدار ماهر، همیشه بِنفع خودش مطالبی را بزرگ میکند و مسائل را بهتر میدانند که از مدنظر خارج کنند اصلاحات نمیکند جنابعالی هم این چنین فرمودید و من سیاست جنابعالی را در این قسمت که خوب از عهده آن برمیآید و توانائی شما را در این مورد تبریک میگویم (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه بودجه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت برود در شور ساده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده کلیات آخر لایحه مطرح است آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی تهرانی - جناب آقای رئیس و همکاران ارجمند، بحث بودجه فرصت مغتنمی است دست کم برای تفاهم، و بر اساس این تفاهم است که رفته رفته سطح معتقداتی که باید نظر به تنظیم بودجه باشد تعالی

و ترقی پیدا میکند من سال گذشته هم این مقدمه را در اینجا عرض کردم که يك بودجه برنامه ای بنا حجم عظیم ۴۸۱ میلیارد ریال پس از تنظیم و پس از اینکه این رقم بزرگ در ابعاد مختلف در ستونهای مختلف شکسته شد دیگر درخور آن نیست که بتوانیم اصلاح کنیم و پیشنهاد اساسی در مورد آن مطرح کنیم چون همانطور که تهیه چنین بودجه ای بحق یکسال طول میکشد و باید هم طول بکشد اگر بررسی اساسی آنرا بخواهید در مجلس شورای ملی به مفهوم رسیدگی دقیق روی اقلام جزء صورت بگیرد کاری خواهد بود که بهمان میزان و همان مدت طول میکشد و اگر روی ارقام و روی اعداد پیشنهاد اساسی داده نشود دلیل آن نیست که تمام آن ارقام و آن اعداد از لحاظ کسیکه رأی موافق یا مخالف میدهد يك مورد تأیید هست. اما در اینجا چه میکنیم چه نوع بررسی را میتوانیم اعمال کنیم و از اینهمه مذاکره چه نتیجه ای میتوانیم بگیریم، این مهم است، مادر اینجا راجع به دید تنظیم کننده بودجه بحث میکنیم و سیاستهای مختلفی که این دید را تشکیل داده، اجازه بفرمائید عرض کنم که این ایدئولوژی را تشکیل داده. ایدئولوژی تنظیم بودجه يك مجموعه مدون و يك دکترین کاملی است که بر اساس این ایدئولوژی هر گاه از کسیکه بودجه را تنظیم میکند پرسش کنید که این رقم را در این ستون برای چه قرار داده و برای شماسیاست، خط مشی و هدفها را يك يك تدوین و تعیین میکند، این ایدئولوژی بزرگ در اینجا مورد بحث قرار میگیرد آنچه که اقلیت با رقام اشاره میکند، یا لاقول فراکسیون پارلمانی حزب بان ایرانیست به ارقام اشاره کردند، برای این نیست که میگویند این رقم کم یا زیاد است چون اگر واقعاً رقم کم باشد بموجب مقررات آئین نامه داخلی، مجلس شورای ملی، نماینده حق پیشنهاد خرج ندارد، و این هم يك منطق صحیحی دارد که نماینده نباید حق پیشنهاد خرج داشته باشد و اگر بگوید که این رقم زیاد است و بخواهد تمام ارقام زیاده را با منطق و دلیل که دارد پیشنهاد کند که کم بشود اساس کلی بودجه از هم میپاشد و لازم میآید که این بودجه برود و دوباره منظم بشود و این کار بطور کلی امکان ندارد مگر در موارد بسیار جزئی در این موارد در کمیسیون پیشنهاداتی شد و مورد قبول قرار گرفت و ما هم از اینکه نظرمان بوسیله اکثریت

پذیرفته نشد ایرادی نداریم ولی اگر منظور اینطور تصور بشود که وقتی بودجه میآید و به مجلس تقدیم می شود ارقام باید کم و زیاد و بالا و پائین برود عرض میکنم که این کار عملی نیست باید در اینجا بیائیم راجع به تئوریهای سازنده و تشکیل دهنده بودجه صحبت کنیم.

اینک بررسی سرمایه گذاری، تئوری سرمایه گذاری که منعکس است در اقلام بودجه (ممکن است تئوری سین شما حرف دیگری بزنند و يك عمل دیگری در تلو بودجه بازی کنند معذرت میخواهم بازی اینجا یعنی اسپرت نیست بمعنی اعمال کردن و بکار بردن است اگر بخواهیم يك بودجه ای بنویسیم ممکن است معتقدات دیگری داشته باشیم ولی وقتی بودجه را می نویسیم و به کسی میدهم که رسیدگی کند میگوید شما اعتقادتان این بود ولی اعتقاد رادر بودجه بیان نکردی و اعتقادات دیگری را در ارقام بیان کردی آنچه در تلو ارقام پیاده شده مورد انتقاد قرار میگیرد آنچه میبایست با اعتقاد ما گذاشته بشود اشاره می شود: در اینجا چون اشاره به برداشت از سرمایه ملی شد و اشاره باین مطلب فرمودند بعنوان نمونه میخواهم این مسئله را مورد تجزیه و تحلیل قرار بدهم که به اعتقاد ما برداشت از سرمایه ملی یعنی چه و این برداشت در چه موردی میبایست صرف بشود اعتقاد صادر مورد سرمایه ملی اینست که منابع طبیعی که به اشکال مختلف در دل خاکها یا در دل آبهای متعلق بیک ملت نهفته است بخشی از سرمایه و ثروت يك ملت را تشکیل میدهد بر این سرمایه اضافه می شود يك عامل دیگر و آن وام است و ام يك بخش است از سرمایه ملی راجع به وام این عرض را بکنم که ما هرگز بر این عقیده نیستیم که يك ملت نباید تحصیل وام بکند، نه، نه تنها يك ملت که يك مؤسسه تکامل یافته است هر مؤسسه ای حقش در سرمایه گذاری مساوی است با توانائیش در بکار بردن سرمایه بنابراین اگر يك ملتی توانائی سرمایه گذاری دارد ولی اعتباراتش حاضر و آماده و در دسترس نیست حق دارد تحصیل وام بکند. پس برداشت از منابع طبیعی و استفاده از وام این برداشتی است از سرمایه و ثروت يك ملت این ثروت يك قلم از درآمد بودجه را تشکیل میدهد يك رقم دیگر منابع تأمین اعتبار بودجه را درآمدهای دیگر تشکیل میدهد که درآمد ناشی از

مالیات مستقیم است در آمد ناشی از مالیات غیر مستقیم است خدمات دولت است این قلم دیگری از درآمد ملی یا منابع تأمین اعتبار بودجه را تشکیل میدهند حرف ما اینست که آن رقمی که برداشت می کنند از سرمایه ملی باید بمفهوم عمرانی صرف سرمایه گذاری در مصارف عمرانی بشود و صرف سرمایه گذاری اساسی بشود و آن رقمی که ما از عواید مالیات ها و مشایهات آن بدست میآوریم باید از آنها هزینه های جاری مملکت را بپردازیم رقمی که از سرمایه ملی بر میداریم باید صرف شود در ایجاد کردن کانونهای تولید و کانونهای زاینده که از این منابع، درآمد بخزانة دولت بیاید و از آن درآمد مصارف بودجه عادی تأمین شود این بآن معنی نیست که معتقد هستیم که اقلامی در بودجه عادی هست اقلام بی اهمیتی است نه، رقم اعتبارات دفاعی در دل بودجه عادی است ولی در اینجا همه تأیید کردند و همیشه تأیید خواهیم کرد که اعتبارات دفاعی رقم اول و اولویت اول را در بودجه عادی، ما باید داشته باشد و دارد و خواهد داشت اعتقادی است که همه با آن همدستان هستیم اما مامی گوئیم اگر امروز فرض کنید از صد واحد درآمد نفت یا وام يك واحد تأمین کننده مصارف دفاعی است و ۹۹ واحد دیگر از درآمد مالیات های غیر مستقیم و درآمدهای عادی تأمین کننده احتیاجات نظامی است در بودجه سال آینده این يك واحد باید میل کند بطرف صفر این يك بحث پایه است روی این پایه ما باید تئوری بودجه را با هم مورد بررسی قرار بدهیم و با هم توافق کنیم بطوریکه امیدوارم در سال آینده يك جدول منضم باین گزارش ها باشد که نشان داده باشد تجزیه و تحلیل کرده باشند در آمد نفت و درآمد وام را که من اصطلاح کردم ثروت ملی است به چه میزان میان بخش های مختلف تقسیم کرده اند و بقیه درآمدها را به چه میزان میان بخش های دیگر تقسیم کرده اند چون سؤالهای متعددی هست اینجا که مسلماً بذهن همکاران محترم میرسد ممکن است بفرمائید ما این تقسیم بندی را کرده ایم و بودجه کنونی گویای این تقسیم بندی هست ما بودجه عمرانی را جدا محاسبه کردیم بودجه عادی را جدا محاسبه کردیم بودجه عمرانی نمایشگر آن چیزهایی است که شما معتقدید سرمایه گذاری اساسی است و بودجه عادی نمایشگر چیزهایی است

که عادی تلقی می کنیم در آمد نفت و نسبت تقسیم آن بین این دو قسمت معلوم است ۸۰ درصد جهت بودجه عمرانی و ۲۰٪ جهت بودجه عادی - حرف ما اینست که همانطور که خود جناب عالی تأیید فرمودید از حزب اکثریت هم تأیید کردند که تمایل اینست که این ۲۰٪ هم میل به صفر بکند از درآمد نفت این ۲۰٪ را هم بدهیم به بخش عمرانی ولی در همین بحث راجع به اساس بودجه خواستیم این عرض را بکنم که تقسیم بودجه بعنوان عادی و عمرانی نمایشگر تقسیم به سرمایه گزارهای اساسی تأمین هزینه های جاری نیست چرا ۲۰٪ برای اینکه در دل هزینه های عادی شما يك رقمی نزدیک ۳ میلیارد هزینه های آموزش وجود دارد که این هزینه های آموزش باعث افتاد ما جزء سرمایه گزارهای اساسی است يك قسمت از رقم هائیکه در دل بودجه عادی شما هست هزینه هائی است که صرف سرمایه گذاری در بخش امور اقتصادی میشود اینها را هم قبول داریم که باید بحساب سرمایه - گذاری اساسی گذاشت و متقابلاً در بودجه عمرانی شما رقمهائی هست که طبیعت آن هزینه جاری است يك رقم مشخص و دقیق ۱۵/۲ میلیارد از هزینه عمرانی به عادی انتقال پیدا میکند برای ادامه طرح های مستمر بنابراین تقسیم بندی بودجه باین شکل نمایشگر دقیق برای تلفیق این دو نوع هزینه که یکی هزینه های سرمایه ای و یکی در حقیقت هزینه های مصرفی نیست این بود پیشنهاد ما و اصلی را که سرور پزشکپور مورد بحث قرار دادند و من خیلی تعجب کردم که باینکه در این مورد توضیح مبسوطی فرمودند جناب آقای نخست وزیر فرمودند روشن نشدن ناگزیریم برای اینکه تفاهم کامل داشته باشیم این بحث را اضافه کنم منظور این بود که بیائیم رقمهای بودجه سال آینده را بر اساس يك تجزیه تحلیل دقیق به دو بخش سرمایه ای و مصرفی نمایش بدهیم آنچه سرمایه ایست و در دل بودجه عادی است جدا کنیم و آنچه سرمایه ایست و در دل بودجه عمرانی است نشان بدهیم و آنچه مصرفی است و در دل این دو هست نشان بدهیم آنوقت این بحث را پیش بکشیم که ما از ثروت ملی یعنی استفاده از منابع زیرزمینی و وام چه مقدار به بخش سرمایه ای اختصاص داده ایم و چه مقدار به بخش مصرفی نظر ما این بود (دکتر یزدان پناه -

آنچه مصرف می شود برای رسیدن به هدفهای سرمایه گذاریست) سؤال بسیار خوبی کردید و ناگزیریم سرمایه گذاری را عرض کنم آنوقت بقیه مصرفی است سرمایه - گذاری یکی در بخش آموزش و پرورش یعنی در بخش آموزش بمفهوم کلی آنچه را شما صرف بالا بردن کیفیت مهارتها و تخصصهای افراد میکشید در سطح کشور این سرمایه گذاری آموزش است آنچه در این باره صرف میشود جدا کنید چه در دل بودجه عادی و چه عمرانی (دکتر یزدان پناه - حقوقهائی که می پردازیم چیست؟ نمیشود سوا کرد) باین ترتیب که شما میفرمائید تمام بودجه يك خانواده بودجه خوراکی است برای اینکه آنچه برای مسکن است خواهید فرمود که اگر جائی نداشته باشد که غذایش را بپزد و اطافی نداشته که غذایش را بخورد پس بخش ساختمان می آید جزء خوراک در مورد آموزش خانواده هم باز همینطور است میگوئید مشکل است ولی اگر این تفکیک صورت بگیرد میرسیم به آن اصل که مورد اعتقاد ما هست که آنچه از سرمایه ملی هست باید صرف سرمایه گذاری کرد یکی از مواردش آموزش است دوم اقدامات عمرانی به معنی صحیح کلمه اقدامات عمرانی عبارتست از بودجه ای که صرف پدید آوردن يك واحد تولید کننده می شود (دکتر یزدان پناه - تولید چی؟) (دکتر دادفر - آموزش و پرورش انسان میسازد کارخانه کالا تهیه می کند) سؤال میفرمائید چون منظور تفاهم است اشکالی ندارد هر کوشش که سبب افزودن ارزش کالا یا خدمتی شود فعالیت تولیدی است بنابراین بخش آموزشی را که عرض کردم کنار بگذارید سرمایه گزار است بقیه سرمایه گذاری عمرانی باید بشود به مفهومی که متداول است اما در عرف ما سرمایه گذاری عمرانی بمعنی آبادانی نیست بمعنی اینست که سرمایه گذاری پدید آورنده باید باشد و مخارج ادامه و بهره برداری از واحد عمرانی میبایست بر اثر تأثیرات سرمایه گذاری بر افزایش درآمد در بخش های دیگر بوسیله بخش عادی تأمین بشود یعنی چه؟ (یک نفر از نمایندگان - بهداشت نیروی کار گر را بالا می برد و درآمد ایجاد میکند این جزء کدام است) جزء عادی است (یک نفر از نمایندگان -

بازده دارد) اینطور باشد باین منطق که شما میفرمائید بازده دارد هر هزینه ای عمرانی است باید نتیجه بگیریم حق داریم وام بگیریم از نفت برداشت بکنیم که هزینه های جاری ادارات را بپردازیم اما ما می گوئیم که این کار را نمیشود کرد می گوئیم آنچه نفت و وام عاید این مملکت می کند آنچه توانائی سرمایه گذاری بوسیله این دو نیروست صرف آموزش و صرف برنامه های عمرانی کنیم بمعنی صحیح کلمه یعنی برنامه های پدید آورنده و واحدهای تولید ولی مخارج عادی این واحدها را باید از بودجه عادی بپردازیم (مسعودی - اگر هزینه ارتش نباشد نفت نمیتوانیم استخراج کنیم در خلیج فارس) فکر میکنم توضیحاتم کافی باشد بقیه اش را در يك فرصت بیشتری با هم صحبت میکنم بهر حال باین ترتیب که عرض کردم يك بررسی ساده ای کرده ایم یعنی رقم های بخش اقتصادی را با رقم های آموزش با هم حساب کنیم و این رقم را بسنجیم نسبت به درآمدی که ما از نفت و وامها داریم می بینیم آنچه از نفت و وامها داریم در این بخش يك رقمی در حدود ۲۵ میلیارد را اضافه نشان میدهد و هزینه های عادی آنها را وقتی می سنجم نسبت به جمع مالیات های مستقیم و غیر مستقیم و درآمدهای ناشی از انحصارات و درآمد دولت رقمی در حدود ۲۵ میلیارد کسری نشان میدهد این جدولی است که به انکاء رقم های آورده شده در گزارش شما پیدا کردیم که به این اعتبار اعتقاد داریم يك مقدار از درآمد نفت ماصرف اموری می شود که باید از طریق مالیات ها و از طریق درآمدهای دیگر مملکت اداره بشود این خلاصه سخن ما در مورد این بحث است که البته خود شما عبارات گوناگون تأیید فرمودید خود جناب نخست وزیر بارها تأیید کردند که باز هم میخواهیم از اعتبارات عادی در اعتبارات عمرانی استفاده کنیم و امیدواریم این سیاست دنبال و تعقیب شود در تنظیم بودجه و جدولهای منضم به آنها هم این کوشش مبذول بشود که نشان بدهیم آیا بجز این برداشت از ثروت ملی به برنامه های عمرانی برنامه های پدید آورنده خودمان افزوده ایم بر برنامه های آموزش خود افزوده ایم و انشاء الله در سالهای آینده بودجه از این جهت و این دید خاص بهتر تجزیه و تحلیل داشته باشد این نظر ما بوده است

نظر کلی ماست در مورد بودجه اگر شما میفرمائید در وضع فعلی این تعادل و این ارقام هست بسیار خوب اگر نیست باید باین طرف حرکت کرد اگر غلط است اینجا دلایلش را میفرمائید که این حرف صحیح نیست و از این راه ما يك تفاهمی میرسیم که این تفاهم سازنده ای برای بودجه سالهای آینده خواهد بود. يك نکته ای را ناگزیریم توضیح بدهم از این جهت که هیچ نوع سوء تفاهمی وجود نداشته باشد ما این اظهار را نکردیم که انتظار داشتیم همین بودجه را قبل از روشن شدن نتایج مذاکرات نفت بدهیم این حرف را گفتیم این در يك نظامی که متکی است بيك سازمان عظیم برای تنظیم بودجه امکان هست که در هر مقطع زمان نسبت به پیش بینی درآمد در آن زمان اقدام بودجه را تنظیم بکند و تقدیم کند حق بود بودجه امسال در موعد مقرر قانونی در سطح بودجه سال گذشته تنظیم بشود از دو حال خارج نبود یا افزایش درآمد داشتیم که خوشبختانه پیدا کردیم و همه ملت ایران از این جهت خشنود و بسیار شگرتار شاهنشاه است در این صورت سطح اعتبارات عمرانی همانطور که فرمودید بالا برده میشود و اعلام میشود، افزایش سطح اعتبارات بودجه عادی هم بموجب متمم بودجه تصویب میشد در شق دیگرش لازم نمیبینیم بحث بشود (روحانی - ملت ایران به مسئله نفت از نظر اقتصادی توجه دارد) اتفاقاً در آن صورت عنوان میشد که ملت ایران همانطور که کراراً اعلام کرده به نفت بعنوان يك مسئله صرفاً اقتصادی عنایت و توجه دارد و امور عادی مملکت جریان خودش را با سرعت طی میکند و با افزایش درآمد نفت که يك نیروی محرکه عظیمی است باید صرف ایجاد منابع تولید کننده درآمد باشد و غیر از این اگر باشد ملت ایران بودجه خودش را تنظیم و راه خودش را طی میکند بحث دیگری که در اینجا لازم است باز هم در جهت تفاهم با کمال اشتیاق هر توضیحی را بعد از این خواهیم شنید و استفاده خواهیم کرد ولی این تذکر را ناگزیریم بعرض برسانم که بخصوص در کلیات آخر عرایضی میکنم برای اینکه بحث قالب بودجه سال ۱۳۵۰ پایان رسیده باشد تا در کلیاتی صحبت کنیم که اساساً باید ناظر بر تنظیم بودجه در سالهای آینده

باشد بحثی کنیم فارغ از مسئله‌ای بنام موافقت یا مخالفت در یک سطح کلی تر و باین منظور این تذکره آنیکه ما میدیم بعد از اظهار نظرهای برابر خود را هم دیدن آن مقداری که حقیقت تلقی شد در تنظیم بودجه سالهای بعد اثر بگذارد شاید گاهی این تمایل احساس میشود که چون حجم بودجه امسال زیاد شده است بنا بر این از میزان انتقادات کاسته بشود اگر انتقاد را معنی عیب جوئی بگیریم که در هر حال باید سطح عیب جوئی کاسته بشود خواه حجم بودجه زیاد یا کم باشد اما اگر انتقاد را بمعنی نقادی و سنجش و بررسی بگیریم وقتی حجم بودجه اضافه میشود مسائل جدید با حجم عظیم مطرح میشود و یک سلسله مسائلی داریم که اینها ناشی است از اقداماتی که انجام گرفته یک وقت شما در سطح مملکت تحصیل کرده به میزان قابل توجه نداشتید مثلاً در هر سال متجاوز از ۶۰ هزار دیپلمه نداشتید وقتی دیپلمه نبود مسائل ناشی از بودن دیپلمه هم وجود نخواهد داشت ولی وقتی ما میرسیم بجائی که در هر سال ۶۰ هزار نفر دیپلمه داریم وجود این ۶۰ هزار نفر یک سلسله مشکلات و اقدامات لازم تعقیبی بوجود می‌آورد و اینهاست که باید مورد بحث و بررسی قرار بگیرد و از همین جا باید یک نکته بزرگ و مهم توجه کنیم و آن این است که هیچ کس منکر این نیست که در بعضی از شئون این مملکت نسبت بسال گذشته نسبت به ۵ سال گذشته نسبت به ۲۰ سال گذشته نسبت به ۵۰ سال گذشته باشد و مواضعهای مختلف پیشرفت صورت گرفته است هیچکس در این امر تردید ندارد اما یک سطح دیگر مهم است که آنچه را داریم با آن سطح بسنجم و آن سطح موقعیت جهانی ماست در جهان امروز یک سطح تکنولوژی در کشور وجود دارد که نسبت به سال گذشته می‌سنجم و میگوئیم ۶۰٪ ترقی کرده، قبول، هیچ کس تردید ندارد ولی یک سطح تکنولوژی در کشور ما وجود دارد نسبت بسطح جهانی تکنولوژی که وقتی با آن می‌سنجم می‌بینیم کمبودهایی هست، آنچیزی که می‌بایست سیاست ما را در هر قسمت تنظیم کند تنها افزایش نسبت به گذشته نیست

بلکه وضع موجود باید نسبت به نیازمندیهای آینده آنهم در سطح جهانی و در سطحی که متناسب با شأن تاریخی ملت ایران باشد سنجیده شود مثلاً در مورد مبارزه با بیسوادی ممکن است آماری بدهید که رقم سال گذشته امسال و برابر شده ولی یک مقایسه ای بکنیم باینکه کشور پیشرفته که میخواهیم بآن برسیم، چون میخواهیم از هیچ کشوری عقب نباشیم، می‌بینیم میزان عقب ماندگی مابین رقم بزرگی را نشان میدهند (بکنفر نمایندگان - سرعت رشد مایشتر است) بسیار خوب اگر معیار را همان ۱۰٪ و ۱۲٪ بگیریم این یک شاخص نشان دهنده نیست که در همه بخشها باید باین نسبت و این سرعت به پیش برویم ناگزیریم یک مثالی بیاورم از آموزش و پرورش اینجا صحبت زیاد شد آموزش و پرورش به چه نسبتی باید توسعه پیدا کند اگر شما بفرمائید چون ما ۱۰٪ رشدمان است آموزش و پرورش باید به نسبت ۱۰٪ افزایش پیدا کند کشاورزی هم به نسبت ۱۰٪ افزایش پیدا کند صناعت هم به نسبت ۱۰٪ افزایش پیدا کند تئوری صحیحی برای تنظیم بودجه بدست نیامورد شما هر نمره اولویتی به آموزش و پرورش دادید باید این نمره ها ضریب بدهید به بعضی بخشها باید یک ضریب کسری داد به آموزش و پرورش باید یک ضریب عدد صحیح داد در تنظیم بعدی با این ضریب هائی که از چنین بحث و بررسی بدست آوردید اعتبارات آن را تقسیم کنید حالا دلیلش را عرض می‌کنم اینجا اشاره شد که رشد بخش کشاورزی ما بطوریکه در جدول نشان داده شد حدود ۳٪ است و نسبت به بخشهای دیگر کمتر است و باز این اشاره شد فوری که نمی‌توانیم رشد کشاورزی را بالا ببریم این حرف صحیح است ولی در بخش کشاورزی، آموزش و پرورش و صناعت شما مقایسه کنید اتفاقاً کشاورزی از جمله بخش هائیکه می‌تواند با سرعت بیشتری نسبت بدو بخش دیگر تکامل پیدا کند کشاورزی در مورد بسیاری از درآمدهایش یک مقطع زمانی یکساله دارد یعنی وقتی عوامل سرمایه‌گذاری و نیروی انسانی آماده شود در بسیار از بخشها در طی یکسال به درآمدش میرسد در صورتیکه

این کار در صنعت مدت زمان بیشتری میخواهد برای پیاده کردن کارخانه برای آموزش دادن برای ارگانیزه کردن برای بازار با بی مدت زمان بیشتری میخواهد این زمان در مورد آموزش و پرورش طولانی تر خواهد بود چون از آن زمان که شما اعتبارات آن را تهیه کنید تا زمانی که محصول بسار آور مدرسه‌ها به ثمر برسد و سرمایه‌گذاری شما را شروع بکند به بازپرداخت کردن طول زمان لازم دارد که اگر افلا بگوئیم بیست سال با خوشبینی عمل کردیم بنابراین اگر شما در توضیح بودجه‌تان بفرمائید که در بخش آموزش و پرورش پیشرفت نمودیم ولی هنوز ۵۰٪ اطفال لازم‌التعلیم (وزیر آموزش و پرورش ۵۰٪ نیست) چقدر است؟ (وزیر آموزش و پرورش ۲۰٪) پس ۲۰ درصد هنوز تعلیم نگرفته‌اند ۸۰ درصد لازم‌التعلیم به مدرسه‌ها سپرده شده‌اند و ۲۰ درصد نشده‌اند یعنی چه؟ یعنی اینکه ما از احتیاجات زمان حاضر ۲۰ درصد عقب هستیم نسبت به ۲۰-۳۰ سال آینده چقدر عقب هستیم. آموزش و پرورش بودجه صحیح اش آن نیست که نیاز امروز را برطرف بکند شما باید ظرفیت اضافی داشته باشید برای دو سال بعد ۵ سال بعد ۱۰ سال بعد ۱۵ سال بعد ۲۰ سال بعد دانشگاه شما اگر امروز ظرفیت اضافی داشت برای ۵ سال بعد برنامه شما در بخش آموزش عالی برنامه موفق بود در بخش متوسطه اگر شما آمادگی داشتید برای تأمین نیازمندیهای ۲۰ سال دیگر اگر یک مدرسه ساختید که امروز به اندازه نیاز امروز بود سرمایه‌گذاری صحیح در امر آموزش و پرورش نکردید چون با همین ترتیب سال آینده هم شما بفرض اینکه موفق شدید نیاز سال بعد را تأمین کنید همیشه در سطح احتیاج همان سال باقی میمانید. پیش‌بینی آموزش و پرورش باید به نسبت نیازهای سالهای آینده باشد بنابراین نرخهای تقسیم مادر اعتباراتمان نسبت به فصول مختلف و نیازمندیهای مختلف فرق میکند اینجا یک رقمی را نشان دادند که آن را بعنوان یک نمونه مورد بحث قرار میدهم فرمودید در مدت شش سال ما ۷۷۶ میلیون نفر را واکسیناسیون کردیم این رقم را وقتی تجزیه و تحلیل بکنیم ۷۷۶ میلیون را تقسیم کنیم به ۳۰ میلیون نفر ببینید به هر نفری چند نوبت واکسیناسیون بطور متوسط میرسد میشود ۲۵، بیست و پنج راهم تقسیم برشش بکنید

بهر نفر میرسد چهار نوبت واکسیناسیون شما واکسیناسیون عادی که هر طبیب اطفالی تجویز میکند واکسیناسیونهای اتفاقی که بمناسبت شیوع بیماریهای واگیر همه ساله ملاحظه میکنید که مجبوریم به آن توجه داشته باشیم بگیرید ببینید کار فوق‌العاده‌ای نیست کاری است در سطح امروز و در سطح برنامه‌های آینده کاری نیست پس خیلی ایراد نکند به آنهایی که با وجود تمام این موفقیتها و با وجود تمام پیشرفتهائی که در شئون مختلف هست باز میخواهند گامهای بلند برداشته شود و باز میخواهند که انقلاب و جهش بزرگ بسوی تمدن بزرگ را شاهد باشند برای اینکه بهر حال سطح نیازمندیهای موجود را وقتی با سطح نیازمندیهای ما در سطح جهانی داریم مقایسه میکنیم به نواقصی می‌رسیم در حالیکه آنها پیشرفت خودشان را کافی نمیبینند و ما این روحیه را باید سرمایه خود بدانیم چیزی نیست که ما از آن بهر اسیم بهترین ملتها ملتهائی هستند که برخوردارند از قدرت آرمان خواهی و میخواهند بهترینها را باشند که هستند و تاریخ را که اینجا اشاره شد انسانها می‌سازند بلی انسانها می‌سازند آنهائیکه در نارو بود وجود ملتها جا گرفته‌اند و آرمان ملتها به آنها حلال کرده در واقع تاریخ را ملتها می‌سازند که این ملتها آنهائیکه دارای آرمان خواهی هستند آنهائیکه آینده خودشان را پیش چشم خودشان مجسم کنند و حاضرند کتر بندها را سفت کنند و بطرف آرمانهای مملکت به پیش بروند. (مسعودی - آنوقت مملکت را ورشکسته اعلام کنند) شما چقدر این حرف را تکرار میکنید کیست مسئول که جواب بدهد (مسعودی - شما تکرار میکنید منم تکرار میکنم) (بزشکپور - منظور آن کمربند نیست) بهر حال می‌پردازیم بی بحث خودمان می‌خواهم یک نتیجه بگیرم و آن اینست که همین دولت در یک قسمتی پیشرفته‌تر از نشان داده‌اند و من معتقدم که این پیشرفته‌ها وجود دارد در توسعه رادیو در توسعه شبکه تلویزیون پیشرفت هائی نایل آمدیم (بکنفر از نمایندگان - خیلی زیاد) اما وقتش است که یک قدم پیشرفت زیادتر شود (دکتر خزائلی - دستگاه وزارت اطلاعات اعم از رادیو و تلویزیون خوب کار میکند) اتفاقاً بیختم راجع به همین نکته است و راجع به همین نکته میخواهم صحبت کنم رادیو چیزی است که صدائی از آن بیرون

می‌آید تلویزیون صدا و تصویر این صحیح. اما هر اندازه رادیو صدای بیشتر برساند پیشرفت کردیم. هر اندازه شبکه تلویزیون رایبتر توسعه بدهیم پیشرفت کردیم اما یک سوال مطرح است. چی می‌خواهید بگوئید این جایی است که مایک اظهار نظر تنوریک داریم، ایدئولوژیک داریم، اگر شما می‌خواهید بگوئید البته رادیو و تلویزیون باید خبر بگویند و عمل هم لامحاله نشان دهنده پیشرفت خواهد بود و چیزهایی ساخته می‌شود و کمیت‌هایی افزایش پیدا می‌کند اما اگر خیال می‌کنید بابا از گوگرد این ارقام و این تصویرها شما بآن هدفی که ما از توسعه شبکه رادیو و تلویزیون داریم رسیدید فرض غلطی است مردم سالها قبل از اینکه چیزی را در مورد یک سد از رادیو و تلویزیون بشنوند خبر دارند که ساخته می‌شود در مهاباد یک سد بزرگ ساخته می‌شود اما اگر خیال کنید بکروم موفقیت است که شما خبر افتتاح این سد را بیان کنید موفقیت هست اما خیال کنید چون این را می‌گویند باید همه سرودست خودشان را بشکنند (بکنند) نمایندگان باید مطلع شوند) اطلاع از چند سال قبل دارند (دکتر دادفر - بنظر شما چی بگویند) (مسعودی - انسان در کره ماه پیاده می‌شود بنظر شما تلویزیون نباید بخش کند) بنده هم نظرم همین است ولی شما یک پیش مخصوص بخود دارید که من چیزی از آن سردر نمی‌آورم. من عرض می‌کنم آنچه را که مردم می‌خواهند از رادیو و تلویزیون خودشان بشنوند این است که بشنوند که بکجا می‌خواهند بروند، بهمین دلیل وقتی اعلیحضرت در پرده تلویزیون ظاهر می‌شدند مردم، در هر جایی که بودند انبوه جمعیت را می‌دیدند که می‌ایستادند و بسخنان شاهنشاه خودشان گوش میدادند چرا برای اینکه از آرمانهای مردم از آنجایی که باید بطرفش برویم حرف می‌زنند ولی در بقیه اوقات که رپرتاژ آگهی بخش می‌شود بیچ‌های رادیو بسته می‌شود (کاظم مسعودی - رپرتاژ به خالک و خون بدهند) به خالک و خونی که نمی‌گذارند منتشر شود و یا آژنگی که منتشر می‌شود میدهند برای اینکه خواننده در دوازده طریق خوانندگان عادی و تیراژ معمولی اعتباراتش تأمین می‌شود، می‌خواهید گوش بدهید تذکراتی را بگیرید به قسمت‌های بررسی خودتان بدهید بررسی کنند این حرف من یک مقدار پوسته تبلیغاتی دارد اقرار می‌کنم ولی درون این پوسته یک نظری دارد که اگر تحلیل

گرد در دستگاه‌های تبلیغاتی شما، آنوقت رادیو و تلویزیون شما هم آهنگ خواهند شد با خروش هزاران جوان هزاران زن و مرد و گروه برنامه‌های خبری شما عبارت از چیزهای کهنه شده می‌شود و رادیوی شما در بخش خبر و تبلیغاتی که شما می‌کنید بدون شنونده است (کاظم مسعودی - اگر راست می‌گوئید ارائه بده) (پزشکپور - حرفش را در مجلس نزنند بروید جای دیگر بگویند) من خواهش می‌کنم زیاده خودتان را زحمت ندهید چون ما وقت محدودی داریم و مطالبی را بیان می‌کنیم بعضی‌ها بسمع دقت گوش فرا میدهند نکاتی شاید عاید مملکت شود بعضی‌ها فقط می‌خواهند بما ایراد بگیرند و فرصت دارند در هر حال اگر راضی هستید اگر می‌گوئید این رادیو و تلویزیون در تبلیغات خودش موفق است و هم آهنگ است با انبوه مردم ما حرفی نداریم هیچ تصحیحی لازم نیست شما موفق‌اید اما اگر احساس می‌کنید که مردم انتظار دارند که رادیو و تلویزیون آنها بیشتر با آرمانهایشان و خواسته‌های قلبیشان هم آهنگ باشد به بیننده می‌شود آن هنگام که شاهنشاه مطالبی اظهار می‌فرمایند توی کوزه‌ها جلو مغازه انبوه جمعیت اجتماع می‌کنند و چه می‌شود آن وقت که دیگران در این رادیو و تلویزیون سخنانی می‌گویند استقبال نمی‌کنند (دکتر المونی - قسمت اولش درست و دومش خیلی درست نیست) اگر درست نیست توجهی نکنید و حال برمی‌گردیم بآن نکته‌ای که شما می‌گوئید اگر خیال می‌کنید ملاحظه پیشرفت‌های امروز با گذشته شما یک آوانس تبلیغاتی میدهد اشتباه می‌کنید آنچه که شما و هر ملت یک آوانس تبلیغاتی میدهد این است که نشان بدهید بآنچه که می‌کنید چگونه بطرف آینده حرکت می‌کنید تفاهم دیگری لازم است پیدا کنید در مورد انتقاد از سطح قوه مجریه جناب نخست‌وزیر از سازمان اداری و استخدامی انتقاد کردند کدام انتقاد، فرمودند انتقاد کردم برای اینکه دنبالش می‌خواهم عملی انجام بدهم کار شایسته‌ای است اما انتقاد نونئی کردند؟ این انتقاد قبلاً اینجا گفته نشده بود؟ این انتقاد را قبلاً نشنیده بودند؟ در مورد هر لایحه‌ای که آوردید یک سازمان را از شمول سازمان استخدام مستثنی کردید این انتقاد بشما نشد؟ در مورد قانون استخدام در مورد سازمان اداری و استخدامی این انتقاد گفته نشد؟

(مهندس عطائی - آنوقت شما نبودید دوره پیش بود) در این چهار ساله که از روز اول این انتقاد بوسیله اقلیت در بودجه گفته شد چرا همان موقع موتور شما بحرکت در نیامد و اقداماتی را بعمل نیآورید چهار سال صبر کردید بعد هم خودتان انتقاد کردید که بعداً می‌خواهید اقداماتی کنید این صحیح نیست میدانید این تأخیر را بچه قیمتی کردید بقیمت صدمیلیون تومان که تاکنون صرف این سازمان شده که تنها خصوصیتش این است که این امکان را داد که نخست‌وزیر دموکرات منشانه انتقاد بکند و اگر انتقادهای شما منشأ اصلاحات شماست ما انتظار داریم خیلی انتقاد کنید برای اینکه خیلی اصلاحات لازم است زودتر انتقاد کنید بگذارید زودتر هم عمل شود شاید انشاء الله زودتر هم به نتیجه برسید، در موردی گفته شد که دولت جامعه ایجاد نمی‌کند دولت خودش وجود دارد دولت باید جامعه را اداره کند صحیح ولی هر اقدامی دارای یک نتایج بعدی و هم آهنگ با آن اقدام است که این سلسله اقدامات تمامی جامعه آینده را می‌سازد این اقدامات از کجا شروع می‌شود از همین لایحه بودجه شما اگر شما می‌فرمائید ارقام ۴۸۱ میلیارد ریال شما در حوادث آینده مملکت تأثیری ندارد که خرجش ضرورتی ندارد ولی اگر تأثیر دارد پس باید دید یک بودجه چه خصوصیتی و چه سیمانی میدهد به جامعه. البته جامعه را نمیسازد ملت وجود دارد مسیر تاریخی است قرن‌ها پیش پدید آمده تا امروز تکامل یافته است و بزمانهای ناشناخته آینده سیر خواهد کرد ولی هر عملی که ما می‌کنیم حتی هر عملی که یکی از ما میکند، تأثیر می‌گذارد بر چگونگی شکل آن و عمل دولت که مخلوق استفاده از نتایج زحمت هزاران هزار نفر است، آینده را شکل میدهد اگر شما در آموزش و پرورش خود یک نوع امتیازات جدید طبقاتی بوجود آورید و تا می‌توانید آموزش و پرورش را پولی کنید و بخش خصوصی را زیاده از حد تقویت کنید جامعه آینده شما بطرف یک نظام طبقاتی سیر می‌کند و اگر اعتبارات آموزش و پرورش اعتبارات بهداشت و درمان را هر چه کامل‌تر و بطور عادلانه میان تمام نیازمندیهای اجتماع و همه استعدادها بخش کنید جامعه آینده شما جامعه‌ای خواهد بود که در آن هر استعدادی بمیدان عمل خود می‌آید و جامعه

آینده را فرم می‌دهد بلکه ملت خلق نمی‌کنند چون اینکار به پروردگار مربوط است اما به نهاد های اجتماع شکل میدهد شما در این نظامتان تا امروز بسیاری از طبقات را در مسیر از فساد سوق داده‌اید (دکتر یزدان پناه - شما بدون دلیل با قاطعیت چطور چنین چیزی را می‌فرمائید) (دکتر دادفر هرگز اینطور نیست) چرا هست شما کی کوشش کردید که آموزش و پرورش را غیر پولی کنید (دادفر - شما از قول ما مطلبی میسازید بعد به آن حمله می‌کنید پشت تریبون عرض خواهم کرد) توزیع طبیب وقتی بشما نشان داده میشود غیر عادلانه است و ۵۲ در صد آن در تهران است شما می‌فرمائید چطور می‌توانیم بفرستیم با اسلحه بفرستیم نه با اسلحه نفرستید آن چیزی را که باید با بودجه خودتان فرم بدهید همین است که در مجموع نظامی پدید بیآورید که آن امکاناتی که برای یک طبیب در مرکز هست در یک بخش دور افتاده هم باشد (دکتر یزدان پناه - همه اش خیال است) (دکتر مهدوی - این فقط یک تئوری است) بلکه خیال است تئوریست ولی آیا منشأ دید شما همین تصورات اولیه و همین فرقه‌های اولیه نیست؟ شما می‌خواهید آنچه را که وضع موجود است وضع مطلوب هم تلقی کنید (دکتر یزدان پناه - مطلقاً اینطور نیست) پس یک وضع مطلوبی را در نظر بگیرید و بعد سعی می‌کنید این ضوابط و وسائل را که در اختیار دارید بکار ببرید برای اینکه از وضع موجود به وضع مطلوب برسید (دکتر یزدان پناه - اما نه وضع مطلوب خیالی) وضعی که امکان کار برای طبیب باشد در بخش‌ها و شهرهای کوچک بنظر شما خیالی است؟ (دکتر یزدان پناه - باتعمیر شما بله) پس من خیلی متأسفم برای حزب شما من می‌گویم (مسعودی - اول خود شما طبیب چرا آمده‌اید اینجا بروید بروستا) شما که روزنامه نویس هستید چرا روزنامه زیر بغلتان نمی‌گذارید بروید در روستا بفروشید آنها بروزنامه خیلی احتیاج دارند مخصوصاً بروزنامه شما (پور بابائی - ایشان مدیر روزنامه است باید در مرکز باشد) شما بعنوان حزب دولتی و وسائلی فراهم می‌کنید که نماینده مجلس که در اینجا وظیفه دارد بروستا (دکتر المونی - شما بین همکاران در حزب پان‌ایران است اگر پزشک‌هاست معرفی کنید تا بفرستیم بروند) شما می‌آید مردم را از داشتن درآمد کافی بعزت اینکه

تقویت سیستم حرفه‌ای باشد یعنی شما علم و دانش را برید بکارگاههای موجود بر امکانات آنها بیفزایید و آنها را تبدیل بکنید بمکانهایی برای کارآموزی با این فرمول که خیلی گسترده است و من مجال بحثش را در اینجا نمی بینم شما قادر خواهید شد نظام حرفه‌ای را دگرگون کنید اعتبارات را بیشتر بکنید اعتبارات خودتان را فعال بکنید و در امر توسعه کار حرفه‌ای دارای توفیق شوید این را باختصار عرض کردم کراراً در اینجا فرموده‌اید که بیایید نظریات خودتان را بگوئید ما هم کراراً می‌شنویم که شما سمینارهایی پیرای پیروی این نوع مسائل تشکیل می‌دهید ولی خیلی متأسف هستیم که باز هم منطبق با اکثریت را رعایت می‌کنید و تا حال بکار نشده است که از ما بخواهید ماکه در اینجا دیده‌اید بکرات نسبت باین نوع مسائل اظهار علاقه کرده‌ایم و تخصص اینکار هست استفاده کنید و این جای تأسف است که شما در تمام امور بمنطق یک حزبی کردن توجه دارید و حتی این منطق یک حزبی کردن را تا آن حد گسترش می‌دهید که در اینجا با اشارات لطیف بیان می‌کنید که شما آخرین ترانه را می‌خوانید!!

(کاظم مسعودی - حزب سوم که بوجود آمد) این توضیحش داده شد شما بهتر است شها چیزی بخوانید بهر حال برای ما آن چیزی که افتخار است انجام وظیفه است و انجام وظیفه موکول به زمان و مکان خاصی نیست انجام وظیفه موکول به اراده و ایمان بلزوم انجام وظیفه است ما بوظایف خودمان در هر زمان و در هر جایی که باشیم عمل می‌کنیم.

۳- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - چون وقت دیر است از آقای دکتر دادفر خواهش می‌کنم صحبتشان را بجلسه بعد موکول نفرمایند بنابراین با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم می‌کنیم و در ساعت دو و نیم بعد از ظهر مجدداً جلسه خواهیم داشت.

(چهل دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**

حرفی ندارم ولی کافی نیست يك ضابطه ای بشما عرض می‌کنم که بدانید که کافی نیست هر وقت تعداد دیپلمه‌های شما که به پشت در دانشگاه می‌آیند بایک تفاوت جزئی تطبیق کرد با ظرفیت دانشگاهها آنوقت میتواند اطمینان داشته باشید در بخش تعلیمات حرفه‌ای جذب شده (مسعودی - بسیار صحیح است) تعلیمات حرفه‌ای علت اینکه در آن توفیقی نداشته‌ایم يك سبب نظری دارد، يك علت نظری ما در پیشبرد تعلیمات حرفه‌ای توفیق نداشته‌ایم و آن علت نظری اینست که ما مفهوم تعلیمات حرفه‌ای را عبارت از بکنوع مدارس می‌دانیم که مخارج پدید آوردن آنها چندین برابر مدارس معمولی است پرسنلش را هم نداریم اعتبارش را هم نداریم هر وقت تعلیمات حرفه‌ای می‌گوئیم فوراً چنین مدارس در نظر ما مجسم میشود در صورتیکه ما بخواهیم فقط از این راه برویم یعنی اعتبارات را زیاد کنیم معلم تربیت بکنیم جلوی گریختنش را از بخش معلمین به بخشهای دیگر یا سدهای قانونی بگیریم موفق نخواهیم شد تعلیمات حرفه‌ای را بمعنی صحیحش تعمیم بدهیم ولی اگر دیدگاه خودمان را، نظر خودمان را نسبت باین نحوه گسترش تعلیمات حرفه‌ای عوض کنیم میتوانیم بجائی برسیم تمام اجتماعات دارای يك سیستم تعلیمات حرفه‌ای است در همین مملکت هم ما تعلیمات حرفه‌ای و سیستم تعلیمات حرفه‌ای را داریم شما می‌خواهید با تعلیمات حرفه‌ای‌تان فرض کنید تعمیر کار اتومبیل تربیت کنید الآن برای اینکار مدرسه ندارید ولی نمیتوانید بگوئید سیستم تعلیمات حرفه‌ای را برای پرورش تعمیر کار ندارید دارید (مسعودی - مدت می‌خواهد) این سیستم چیست؟ این سیستم عبارت است از همین کارگاههاییکه خود مردم بوجود آورده‌اند و در همین کارگاهها شاگرد میگیرند بدون اینکه تئوری بآنها بیاموزند در عمل يك کارهایی به او یاد داده‌اند بنابراین مایک سطح تعلیمات حرفه‌ای برای تأمین نیازمندیهای اجتماعی داریم آن سیاستی که میبایست اعمال شود باید نوسازی واحیاء و